

Sabur Saminin Otobüs işinde oynadığı rol

Bir Haftalık Tarih

Ahmet Emin YALMAN

Birkaç hafta evvel İngiltere, Lord Halifax'ı Almanya'ya göndermek suretile barış namına bir taarruz açmıştı. İngiliz nazırı Almanya'da iyi karşılandı. Bunun üzerine ortaklıkta ümitli bir hava esmiye başladı.

Fransız Başvekili ile Hariciye Nazırı bunun üzerine Londraya gittiler. İngiltere ile Fransa arasında, müsterek bir anlaşma siyaseti için görüş birliği kuruldu. Fransa Hariciye Nazırının Avrupalı şark merkezlerinde yaptığı temaslarda eski Fransız siyasetinin anane haline gelen inatçı görüşleriyle karşılaşmadık, yeni bir ruhun tezahürlerini gördük.

İtalyanın velveleli bir hareketi

Fakat ortaklıktaki nikbinlik çok devam etmedi. İlkânunun on birinde İtalya hükümeti, Cenevreden ayrıldığını velveleli bir şekilde ilân etti. Bunun üzerine Avrupalıların umut havası derhal değişti.

İtalyanın Cenevreden ayrılması nedenleri Milletler Cemiyetine karşı külsün duruyor ve semtine uğramıyor. Yani iki senedenberi cemiyetten uzaklaşmış demektir. Fakat iş bunun la kalmıyor. Mareşal De Bononun hatıralarından anlıyoruz ki, İtalya Habsiştan tecavüzünü 1932 senesinde kararlaştırmıştır. Demek ki, İtalya, Milletler Cemiyetinin ruhundan beş sene evvel ayrılmıştı.

Zaten tahakkuk etmiş olan bir neticenin resmî bir şekilde girmesi neden bu kadar velvele uyandırıyor? Uyandırıyor, çünkü İtalyanın işe bu mahiyeti vermesine muhtelif sebepler vardır.

Birincisi şudur: Son Londra - Berlin temaslarda İtalya çok kenarda kalmıştı. Londra ile Berlin anlaşmak imkânı bulsalar Berlin - Roma nih veri filen son nefesine varacaktır. İtalya işte bu yalnızlık dakikalarının acısını çıkarıyor ve Berlin ile olan cephe birliğini Berlinin en hassas olduğu bir noktada kuvvetlendirmeye çalışıyor.

İkinci mühim sebep de Almanya ile İtalyanın dünya yüzündeki emellerine eskidenberi mânevî bir engel saydıkları Milletler Cemiyetini yıkmak, müsterek emniyet esasını ve büyük ve küçük devletler arasında müsavat üzerine devam eden iş birliği prensibini bozmaktır.

Üçüncü bir maksat ta, bazı küçük devletleri arkadan çekmek ümidi - dir.

Almanyanın yeni bir kararı

Almanya, İtalyanın bu hareketini çok sevinçle karşılamıştır. Bütün Almanya bu vesile ile Cenevreye karşı ateş püskürmüştür. Söylenen sözler, eskidenberi duyulan sözlerdir. Yalnız bir yeni söz vardır ki, çok dikkatle karşılanmıştır. O da yeni resmî bir Alman kaynağının, Almanyanın bir daha Cenevreye dönmeyeceğini katî bir surette ilân etmesidir.

Son İngiliz - Alman temaslardaki başlıca anlaşma şartlarından biri, Almanyanın Cenevreye dömesiydi. Cenevreye bir daha dönmek kararını ilân etmek. Londranın kurmaya çalıştığı köprüyü iptidadan kesmek demektir.

Almanya ve Japonya'dan sonra İtalyanın da Milletler Cemiyetinden ayrılması (Arkası 9 uncuda)

12 Otobüslük İmtiyaz için 10 Bin Lira Ücret ve 450 Lira Maaş

Otobüslerin Muayene ve Muamelesi İki Saatte Bitiyor, On Beş Gün de Ruhsatiyesiz Çalışıyorlar

İzmir belediyesi birkaç gün evvel otobüsler getirtiyor. Kendi namına işletmeye başlıyor. Vaziyet belediye için mükemmel iyi bir gelir olacak. Halk için âlâ: Ankara halkı gibi İzmirli de emin, medeni, temiz, rahat vasıtalarıyla dolaşacaklar. Fakat zarar eden bir taraf var: O zamana kadar İzmirde otobüs işleten teşebbüs sahipleri... İksiz kalan otobüslere iş bulmak için düşünüp duruyorlar.

Rifat ve Ethem isiminde iki çalışan ve müteşebbis kardeşle Şahin isiminde bir ortakları İstanbula başvurmayı hatıra getiriyorlar. On ikiye varan otobüslerine ancak İstanbulda iyi iş bulunabilir diye düşünüyorlar.

Uç esaslı şart

İçlerinden biri İstanbula geliyor. "Bu şehirde otobüs ruhsatnamesi almak için ne yoldan gidilir?," Öğretiyorlar: "Kadri isminde biri var. Bunu ancak o başarabilir..," İzmirli otobüs sahibi, Kadriyi buluyor. Bu zat Sabur Saminin adamıdır. Buluşuyorlar ve uzun pazarlıklar ediyorlar. Şartlar şunlardır:

Otobüs meselesini tahkika memur Mülkiye müfettişleri Belediyeden çıkıyorlar

- 1 — Sabur Samiye 10,000 lira peşin verilecek.
  - 2 — Sabur Samiye 450 lira aylık bağlanacak.
  - 3 — Otobüsler Sabur Sami namına geçirilecek, fakat buna karşı Sabur Sami mülkiyetin asıl sahiplerine ait olduğunu gösterir yolda bir noter muamelesi yapacak.
- Bu anlaşma üzerine on iki otobüs İzmirden derhal İstanbula geliyor. Otobüslerin 29 ilkteşrin bayramında işleme başlaması isteniyor. Fakat, otobüsler İstanbula ancak 28 ilkteşrin sabahı gelmişler. Muayene ve ruhsat için vakit yok.

Memleketimizde belediye işlerinin yavaşlığından, kırtası maamelelerden şikâyet ediyoruz değil mi? Sabur Sami, İstanbul belediyesinde herhalde çok hatırlı bir adam olacak. Kırtasiyecilik kimin için varsa var, fakat onun için yok.

İstenirse İstanbul şehrinde ne kadar süratle muamele cereyan ettiğinin şu yaman misaline bakalım: (Arkası 10 uncuda)

Askerî Görüşmeler Devam Ediyor Fransız Şark Orduları Kumandanı, Ankara Temasından Memnun

Hatayın bayram gününde yapılan tezahürat

Ankara, 18 (Tan muhabirinden) — Şehrimizde bulunan Fransız askerî heyeti ile bugün de Büyük Erkânîhar biyede müzakerelere devam edilmiştir. Misafirler, öğle ve akşam yemeklerini Ankarapalasta yemişlerdir. Fransız şark orduları yüksek ku-

mandanı general C. Huntziger, Ankara müzakereleri dolayısıyla beyanatta bulunarak demiştir ki: "— Ankarada büyük Türk ordusunun Genelkurmayı ile temasa gelmek ve İskenderun sancağında Fransız (Arkası 9 uncuda)

Ekalliyetler işinde Çekoslovakya'nın Başlıca İstekleri

Prağ, 18 (TAN) — Fransa Hariciye Nazırı M. Delbos seyahatini tamamlıyarak Parise hareket etmiş ve Hariciye Nazırı Krofta ile birçok zevat tarafından uğurlanmıştır. Delbos gazetecilere beyanatta bulunarak iki memleket siyaseti arasındaki ahengin tam olduğunu anlatmış ve ekalliyetler meselesine dair Çekoslovakya'ya bir nota verdiğine, yahut

bir nota aldığına dair dönen şayiaları tekzip etmiştir. Delbos, iki memleketin de Milletler Cemiyetine itimat ettiklerini söylemiş ve daha sonra söz alan B. Krofta iki taraf arasındaki görüş birliğinden bahsetmiştir. Bununla beraber Delbosun Çekoslovakya'daki ekalliyetler meselesi üzerinde mühim konuşmalar yaptığı anı (Arkası 10 uncuda)

Balkan Antantı Konseyi

Ankara, 18 (TAN muhabirinden) — İkincikânunun son haftasında Ankara mühim siyasi temaslara sahne olacaktır. Balkan paktına dahil devletlerin Hariciye Nazırları bu tarihte Ankarada toplanarak, son ayların çok faal geçen siyasi hadiselerini, Balkan paktı noktai nazarından gözden geçireceklerdir. Bu konsey toplantısına büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Bu arada, Fransız Hariciye Nazırı Delbos ve Yugoslavya Başvekili ve Hariciye Nazırı Dr. Stoyadinoviç'in siyasi seyahatleri de vardır.

"Şarkî Akdenizde Sulhün Bekçisi, Türkiye ve İngilteredir"

Arkadaşımız Omer Rıza Doğrul, şehrimizde bulunan İngiliz siyasi muharriri B. Herbert'le mühim bir görüşme yapmıştır. Bu değerli mülâkat beşinci sayfamızdadır.

Avni Bayer, Bulunup Adliyeye Getirilemedi

Gazetecilerin ve Meraklıların Hazırladıkları İstikbal Resmî Boşa Gitti

Bu Kadar Parlak İstikbal, Ancak Milyarder İnsule Müyesser Olmuştu

Adliye önünde biriken gazetecilerden bir grup

Dün İstanbul adliye binasının önünde epeyce kalabalık toplanmıştı: Yirmi kadar gazeteci, gazete fotoğrafçıları, meraklılar... Bunların hepsi dışarı Avni Bayerin ihzaren polis tarafından müddeumumliğe getirilmesini bekliyorlardı. İstanbul, bu yolda bir

manzarayı ancak Amerikalı Milyarder Insull İstanbula geldiği zaman görmüştü. Bir parasız Avni, hiç olmazsa bir noktada milyarder Insull ile hemhal olmuştu. Bekleyiş saat bire kadar devam et (Arkası 10 uncuda)

Üç Kişi Nezaret Altında İhtiyar Onnik'i Para İçin mi öldürdüler

Katillerin, Hâdiseden Önce Cinayetin İşlendiği Evde Rakı İçip Eğlendikleri Anlaşıyor

Evvelki gece, Usküdarda esraren giz bir cinayet oldu, 60 yaşlarında Onnik Acemyan isminde bir ermeni meçhul katiller tarafından öldürüldü.

Hâdisenin tafsilâtı şudur: Usküdarda, Yenimahallede Pazarbaşı civarında Miroğlu sokağında 106 numaralı bir ev vardır. Burada Onnik oturmaktadır. Onnik, evvelce, seyfar eskiçilik yapıyordu. Şimdi, boşta ve evinde kaz, ördek beslemekle vakit geçirir.

Onnik, 20 sene evvel, Margarit isminde bir kadımla evlenmiştir. Bu kadının, şimdi 40 yaşlarında olan Şinurik isminde bir de kızı vardır.

Bu iki yaşlı kadın, senelerdenberi, muhtelif evlerde hizmetçilik yapmak tadırlar. Ancak ayda bir defa Usküdardaki eve geliyorlar, bir gün kalıyorlar, Onniğe para bırakıyorlar, evi temizliyorlar ve yine hizmet ettikleri evlere dönüyorlar.

Zenginlik emareleri

Bu üç kişilik aile, oturdukları evi, on beş sene kedar evveli almışlardır. Geçen sene de, evi tamir etmişler, yanındaki bahçeyi de satın almışlardır. 6 ay evvel de yine yanlarındaki bir evi 200 liraya alıyorlar.

Bütün bunlardan başka, Onnik, bazı sıkılan tanıdıklarına borç para verir. Birçok kimseler, kendisine borçludur. Borçlular içinde, sözüne sadık olmayanlar da vardır. Ve yine böyle bir alacak meselesinden dolayı, o civarda oturan iki kişi ile Onniğin arası açktır.

Onniğin hal ve hareketine bakanlar, onun zengin olduğuna kana bulunmaktadır. İhtiyar eskisinin para biriktirmekte olduğu, o civarda, her kesin kulaktan kulağa işittiği bir hikâyedir.

Bir hafta kadar evvel, şöyle bir hâdise olmuştur: Onnik, sokakta giderken, karşısına meçhul bir şahıs çıkmış, zavallı adamın göğsüne bir yumruk vurarak yere düşürmüş ve cebindeki 9 lirayı almış, kaçmıştır.

Perşembe akşamı

Bu perşembe günü ise, akşama kadar, Onniğin sokağa çıktığını gören olmamıştır. Kırkor isminde bir komşuları vardır. Evin bir anahtarı da, Onniğin karısı tarafından Kırkora verilmiştir. Onnik kalp hastalığına müptelâ ve yaşlı olduğundan, komşuları Kırkor, ara sıra evi yoklamakta, tek başına oturan ihtiyar eskicinin hatırlarını sormaktadır.

Perşembe günü Onniğin hiç dışarı çıkmaması, Kırkorun da nazarıdikkatini celbetmiştir. Kırkor evin kapısını çalıyor, ses yok. Şüpheleniyor. Cebindeki anahtarı çıkararak kapıyı açıyor, içeri giriyor. Onniğin yattığı, yukarı kattaki odaya gitmek üzere, merdivenleri çıkıyorken, kapıyı açıyor, içeri giriyor. Onniğin yattığı, merdiven sahanlığında kanlar içinde yerde yattığını görüyor.

Kırkor, telaşla geri dönüyor, komşularından Sergisi alarak doğrudan Çinli polis komisariğine gidiyor ve vakayı haber veriyor.

Nasıl öldürüldü?

Gelen memurlar, Onniği, ağzına mendil tıkanmış, başından ve yüzünden olmak üzere sekiz yerinden yara-

Esrarlı bir cinayete kurban giden Onnik

lı ve ölü olarak görüyorlar. Sonradan gelen adif tabip, cesedi muayene ediyor ve morga kaldırılmasına ilü-zum görüyor.

Ceset, morgta muayene edilmiş ve dün defnedilmek üzere Usküdar Ermeni kilisesine teslim edilmiştir. Onnik bugün gömülecektir.

Onniğin boğularak mı, yoksa, aldığı yaralardan müteessiren mi öldüğü tetkik edilmektedir.

Zabitanın, evde yaptığı araştırmalarda Onniğin yatak odasındaki masanın üzerinde bir küçük rakı şişesi, bir bardak yarı içilmiş su bulunmuştur. Halbuki Onnik rakı içmemekte dir.

İlk tahminlere göre, katiller eve misafir vaziyetinde girmişler, yukarı çıkmışlar, rakı içmişler, ve bir aralık, zavallı ihtiyarın üstüne hücum ederek ağzına mendil tıkanmışlardır. Bunun üzerine Onnik kaçmaya teşebbüs etmiş, müteccavizler, arkasından yetişerek bıçakla yüzüne, kafasına rastgele vurmuşlar, Onnik acı ve ıztıraplarla sofada yere düşmüş ve başamak merdivenden yuvarlanarak orta sahanlığa kadar gelmiştir.

Üç kişi nezaret altında

Evde bir de kadın ayak lâstığı, bir çift yazlık lâstik ayakkabı bulunmuştur. Bu eşya da, ev halkından hiç birine ait değildir.

Evden eksik olan eşyalar da şunlardır:

Bir battaniye, bir kilo şeker, bir kavanoz reçel, bir takım âdi kaşık ve çatal, Onniğin üzerinde bulunan 20 lira kadar para.

Evin içindeki kıymetli hâşlar, içki içilen masanın gözündeki altın küpe ve yüzükler olduğu gibi durmaktadır. Odada, bir de kanlı bıçak bulunmuştur. Zabıta, meçhul katilleri yakalamak için sıkı araştırmalar yapmaktadır. Üç kişi nezaret altına alınmıştır. Bunlardan biri kadındır.

Katillerin iki kişi olduğu zannedilmektedir. Rakı masasının üstünde katiller tarafından yazılmış, şöyle bir de mektup bulunmuştur:

"Biz bu adamı, ahlâksızlığı için öldürdük. Kendisi, bundan başka sigara kaçakçılığı da yapıyordu.

İmza: Galatalı Fakabasmaz Zeki, Kurbağalı A.,

Limanda Boş Antrepo Kalmadı

Mumhane antreposu yıkıldıktan sonra, limanımızda antrepo sıkıntısı başgöstermiştir. Bu yüzden gelen mallar bazan, günlerce mavnalarda ve dubalarda bekletilmektedir. Şirkede tamir edilmekte olan eski gümrük binasının bir an evvel antrepo haline getirilmesi için çalışılmaktadır.

Limanda, son zamanlarda iş hacminin genişlemesi amele ihtiyacı arttırmıştır. Şimdi, liman idaresi emrinde 840 tahmil ve tahliye amelesi çalışmaktadır. Bunlardan 300 ü Kuruçeşme kömür depolarında, diğerleri de rihtim ve mavnalarda çalışmaktadır. Bilhassa iş çok olduğu günlerde, bu miktar kâfi gelmemektedir.

Diğer taraftan vesait buhranı gemilerin limanda fazla kalmalarına sebep olduğundan, kömür ve su ihtiyaçlarını diğer limanlardan almak temayülü göstermektedirler. Limanda on beş gemi birden bulunduğu zamanlarda, vasıtalar kâfi gelmemektedir. Eşyaların mavnalarda beklemesi, bilhassa vasita buhranını arttırmaktadır. Liman idaresi, bazı müesseselerden vasita ve mavna kiralamıştır. Fakat, bir mavna, bir gün için 12,5 liraya kiralandığından, bu şekil idarece pahalıya mal olmaktadır. Hususi bir firmadan kiralanın 200 tonluk bir duba için günde 300 lira ödenmektedir.

Pireden satın alınacak mavnalar geldikten sonra dahi, antrepoların tamamlanmasına kadar, limandaki vasita buhranının devam edeceği anlaşılmaktadır.

Belediyeler Bankasının Adı Değişiyor

Belediyeler gelirinden yüzde beş nispetinde ayrılan hisseler şimdiye kadar Ankarada belediyeler bankasına yatırılıyordu. 938 malf yılı başından itibaren bu yüzde beşlerden başka hususi idare gelirinin tutarından da yüzde beş ayrılarak bu bankaya gönderilecektir. Esasen 938 malf yılı başlangıcından sonra yalnız İstanbul değil, bütün vilâyetler hususi idareleri gelirlerinden bu kadarmı bankaya göndereceklerdir.

Bankanın yakında ismi değiştirilecek ve vilâyetler imar bankası adını alacaktır. Bu suretle gerek belediyeler, gerek hususi idarelerden kesilecek yüzde beşler yeni bankanın sermayesine katılacak ve banka yalnız şehirlerin plânlı imar işleri için belediyelere kredi açabilecektir.

Mısırdan Gelecek Yolcular Muayeneden Geçirilecek

Mısırdan hüküm süren Dang hastalığı dolayısıyla, Mısırdan gelecek yolcuların muayenesi için sâhil sıhhiye umum müdürlüğü bir tebliğ neşretmiştir. Buna göre, Mısır limanlarından Ege ve Akdenizdeki Türkiye limanlarına gelecek olan gemiler, doğrudan sahil sıhhiye teşkilâtı bulunan bir limana demirliyecekler ve sıhhi muayeneleri ile sıvrisinek imhası yapılacaktır.

Bu gibi gemilerde bulunan ateşli ve şüpheli hastalar yollarına devam edeceklerse gemide, karaya çıkacak alırsa karada, hususi bir yerde beş gün tecrit edileceklerdir. İçinde hasta bulunsun bulunmasın, Mısır limanlarından gelecek vapurlardaki sıvrisinekler öldürülecek ve bu vapurlardan memleketeye çıkacak yolcular sekiz gün tıbbî nezaret altında bulundurulacaklardır.

Yelkenli ve motörlü küçük gemiler bu tedbirlerden şimdilik muaf tutulmuşlardır.

Muallimler Arasında

Beyoğlu ortaokulu yardirektörlüklerine aynı okul öğretmenlerinden Cevat ve Nevvare, Eyüp ortaokulu yardirektörlüğüne aynı okul tarih öğretmeni Şadiye tayin edilmiştir.

Amerikan Kız Kolejinde

Amerikan Kız Koleji talebesi evvelki gün mekteplerinde küçük bir opera temsil etmişlerdir. Kendi elleri önünde oynayan talebe büyük kabiliyet ve muvaffakiyetler göstermiş, çok alkışlanmışlardır.

Mısır Kralının Düğünü İçin Örtü Takımları

Sanatkâr kızlarımız, örtüler üzerinde çalışıyorlar

Birçok Mısırlı Prensesler de Düğünde Giymek Üzere Hayli Tuvalet İsmarladılar

Prenses Abbas Hilim tarafından Mısır Kralı Samajeste Prens Farukun düğününde kendisine hediye edilme üzere Beyoğlu Kız Akşam Sanat Mektebine bir örtü takımı ismarlanmıştır. Bir tek parçası bin küsur lira kıymetinde olan bu takım için Kız Enstitüsünde en mahir hocaların nezaretinde seçilmiş 45 talebe iki aydan beri uğraşmaktadır. Sofra takımı, dün teslim olmuştur. Aynı zamanda teslim edilecektir.

Sofra takımının bütün işlemleri altın srmadır. Hepsisi 50 küsur parçadan mürekkeptir. Bu işlemlerin motifleri Topkapı müzesinin eski ve çok kıymetli kumaş ve işlemlerinden seçilmiş ve kopye edilmiştir. Okulun mütedavil sermayesiyle hazırlanan

bu sofa takımı bilhassa orijinal desenleri itibariyle eski Şark tezyini sanatlarının ihya edilmiş bir nümunesidir.

Mısır Kralı hanedanına mensup bir çok prensesler de ayrıca evlenme merasiminde giymek üzere uzun etekler ismarlamışlardır. Aynı şartlarla hazırlanmakta olan bu tuvaletler de Beyoğlu Kız Akşam Enstitüsünün talebeleri tarafından işlenmektedir. Şehirimiz kıyafetlerinde bilhassa zevklerinin inceliği ile ve zarif giyimle temayüz etmiş olan Mısır prenseslerinin bu siparişleri Beyoğlu Kız Akşam Sanat Mektebine vermiş olmaları ve sanatkâr Türk kızlarımızın bunları muvaffakiyetle başarmaları kızlarımız için iftihara değer bir hâdisedir.

Vitrin Müsabakası Bitti

Tasarruf, Yerli Malı Haftası Kapandı

Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası dün bitmiştir. Hafta içerisinde Ankara ve İstanbulda her akşam birer konferans verilmiş ve mekteplerde de yemiş bayramları, güzel yazı müsabakaları yapılarak müsamere tertip edilmiştir. Dün de Çağaloğlu Kız Ortaokulunda ve diğer birçok ilk ve ortamekteplerle, liselerde toplantılar olmuştur. Güzel yazı müsabakasında kazanan talebelere yerli mallardan hediyeler verilecektir.

Yapılan vitrin müsabakası dün neticelenmiştir. Jüri heyeti, şu mağazaların vitrinlerini beğenmiştir:

İstanbul tarafında Hasan Pertev birinci, İpekîş ikinci, Hasan Hüseyin mahtumları üçüncü, Beyoğlunda Juren mağazası birinci, Yerli Mallar ikinci ve Coşkun üçüncü, Kadıköyünde Asador birinci, Ali Müstecabi ikinci ve Türk kardeş bakkaliye mağazası.

Bunlardan birincilere altın, ikincilere de gümüş madalye verilecek, diğerlerinden sekizinciye kadar derece alanlara birer diploma verilecektir.

Yazı müsabakasında birinci gelen talebe için

İstanbul kız orta mektebinin 936 yılı mezunlarından Süheylâ Akat, geçen sene ekonomi haftasında yazı müsabakası birinciliğini kazandığı için cemiyet tarafından kendisine hediye edilmek üzere Atatürkün bir fotoğrafı gönderilmiştir. Süheylâ, Adana kız lisesinde bulunduğu için bu fotoğraf dün mektepte valde ve pedrine merasimle verilmiştir.

Bir Çimento Fabrikası Kapatılacak

Zeytinburnudaki çimento fabrikasının çıkardığı zehirli dumanların civar halkın sıhhatini bozduğu iddiasıyla, bu fabrika aleyhine yedi sene evvel açılan dava, belediyenin lehine neticelenmiştir.

Birinci hukuk mahkemesi üniversite profesörlerinden mürekkep ehli vukufun raporuna uyarak bu dumanların halkın sıhhatini bozduğu neticesine varmış ve fabrikanın isten alınmasına karar vermiştir. Ayrıca bu fabrika civarında bulunan ve fabrika idaresi tarafından tahrip edilen araziye karşılık belediye pazar ve ziyan olarak 22 bin lira ödemesi de karar altına alınmıştır.

İpekli Kumaş Kaçırılarken

Gümrük muhafaza memurları dün Romanya bandıralı Reçel Karol vapurunda bir kaçakçılık cürümüşüdu yapmışlardır. Vapur limanımıza yanaştıktan sonra mutat muayene yapılırken memurlar ateşçi Şatanyer oğlu Zoltal ile Kurs oğlu Dimitrinin vaziyetlerinden şüphe edilmiş ve üzerleri aranmıştır. Bunların üstünde 140 gram ağırlığında altı metre uzunluğunda iki parça ağır ipekli kumaş yakalanmıştır. Suçlular dün saat 13 te muhafaza memurları tarafından müddeumumullüğe verilmişlerdir. Muhakemelerine gümrük idaresindeki asliye beşinci ceza mahkemesinde devam edilecektir.

Komisyuncular İçin

Broşür Çıkarılacak

Bir haftadanberi Ankarada bulunan gümrük başmüdürlüğü Mustafa Nuri şehrimize dönmüştür.

Gümrük başmüdürlüğü, komisyuncular için bir broşür hazırlamaktadır. Bu broşürde komisyuncular için yapılacak işlemler hakkında bilgiler verilecektir.

Beygir Hırsızları Tutuldu

Osman, Şeref ve İbrahim isiminde 13 yaşlarında üç çocuk, evvelki gün sebze hali civarında dolaşırken, Cemal, Fehmi ve Mustafa isiminde üç kişiye ait üç beygiri çalarak kaçmışlar ve her üçü de Bakırköy civarında jandarmalar tarafından yakalanan adliye teslim edilmişlerdir.

BİRKAÇ SATIRLA

Eyüpte Bahariyede mensucat fabrikasında çalışan Zeynep sağ elini makineye kapırmıştır.

Akşam kız sanat okulları için çiçek dersi muallimine ihtiyaç görülmüştür. Bu ayın 29 unda Beyoğlu akşam sanat mektebinde bu maksatla bir müsabaka imtihani yapılacaktır.

Belediye Cihangirde bir çocuk bahçe tesis edilmesini kararlaştırılmıştır.

Fındıklı — Cihangir yolunun derhat yeni baştan yapılması Beyoğlu kaymakamlığına bildirilmiştir.

Dedik ticaret müdürlüğünün yanındaki park bitirilmiş, çiçekleri ve fidanları dikilmiştir.

İşmetpaşa ilkokulu binası bahçesinin genişletilmesi için yeni istimlak müamesine başlanmıştır.

Beyoğlu kaymakamlığı iki gündübenri sütçüleri kontrol etmeğe başlamıştır. Güğümlelerinde halis süt etiketi olmadığı halde kaymak altı süt satanlara rastlanmış, bunlar hakkında zabıtlar tutulmuştur.

Amerikadan Getirilecek Otobüsler

Şehrimizde çalışan bir müessesesi, İstanbulda işletilmek üzere Amerika otobüs getirmeye teşebbüs etmiştir. Bu otobüsler, yukarıda resmini gördüğünüz tiptedir. 20 kişilik otu-

racak, 30 kişilik ayakta duracak yeri vardır.

Bu arabalar bir aya kadar şehrimize getirilecek, işletme için müsaade istenecektir.

TAKVİM HAVA

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdumuzda hava, dün kısmen bulutlu, şarkı Anadolu'da sisli geçmiştir. Rüzgâr - lar cenubi Anadolu'da şimalden, şimali Anadolu'da şarktan, garbi Anadolu'da cenubi istikamette hafif kuvvette esmiştir.

Şehrimizde Hava

İstanbulda hava sabahın akşama kadar kapalı ve rüzgârsız geçmiştir. Saat 14 te barometre 758,3 milimetre idi.

19 Birincikanun 1937 PAZAR

12 nci ay	Gün: 31	Kasım: 42
Arabi: 1356		Rumi: 1353
Sevval: 15		Birincikanun: 6
Güneş: 7,21 — Öğle: 12,10		
İkinci: 14,30 — Akşam: 16,42		
Yatsı: 18,21 — İmsak: 5,33		

Hararet en çok 16,3 ve en az 9,2 santigrat olarak kaldedilmiştir.

SON HABERLER

FELEK

Yalan!

[Yazan: B. FELEK]

Bizim başmuharrir Ahmet Emin Yalmana otobüs müsaadesi tellallığı olarak bir lira verdiğini iddia eden hazik dış tabirlerinden sayın Bay Avni Bayerin protestosunu okuyunca akhına gelen birçok şeyler arasında bir de şu fıkraya geldi:

Vaktiyle bir padişah yalan işitmek merakına düşmüş. Evet, bu merakı adamcağızı okadar tedirgin etmiş ve işittiği sözlerin doğru olma ihtimalinden okadar bezmiş ki; nihayet:

— Bana yalan olduğunu tasdik edebileceğim, bir yalan söyleyebilene 1000 akm mükâfat vereceğim. diye memleketin dört bir köşesine münadiler çıkartmış.

O zaman da yalan amatörleri çok olacak ki; Padişahın sarayı yalancılarla dolmuş. Günde 12 saatini bunları dinlemeye hasreden Padişah bu yalancıları hiç birini beğenmemiş. Meselâ:

— Efendim! Bizim köyde bir deve kanatlanıp uçtu, diyene cevaben:

— Olabilir, Allah büyük. Cevabını vermiş. Bir diğeri:

— Sultanım, büyük babam dirildi, deyince:

— Gözün aydın! Demiş.

Böylece ne kadar inanılmaz laf ediliyor edilsin, hiç birini reddetmemiş, binlerce yalancı nevmi bir halde geri dönmüşler. Artık Padişah ta yakışıklı bir yalancı rastgelemediğinden dolayı münkesir iken en sona kalan fakir birisi omuzunda bir kütüp ile huzura gelmiş; Padişah sormuş:

— Hayır ola! Ne var?

— Yalan söylemeye geldim, Sultanım!

— Söyle bakalım:

Fakir söze başlamış.

— Efendimiz! Demiş. Vaktiyle

merhum babanızla benim babam pek iyi dost imişler. Bundan otuz sene evvel hükümetin bir sıkıntılı zamanında pederi âliniz, benim babamdan, şu kütüp dolusu altın istikraz etmiş. Fakat borcu eda etmeden vefat etmiş. Şimdi onun varisi ve oğlu sıfatıyla kulunuz huzuru devletimize geldim. Babamın alacağını istiyorum.

Padişah bu sözden muğber olmuş:

—Yalan! Böyle birşey olmaz. Deyince, fakir hemen saçak öpüp:

— 1000 lirayı ihсан buyurunuz, cevabını vermiş.

Bunun gibi bir yalan müsabakası da şimdi tedarik edilse herhalde bizim başmuharririn otobüs müsaadesi tellallığı hikâyesi mükâfat kazananlar arasında girer.

Dün Gece

Yeniköyde Beş Ev Yandı

Dün akşam saat 20.25 te Yeniköyde bir yangın çıkmış, dört ev tamamen, bir ev de kısmen yandıktan sonra söndürülebilmştir. Yangın, Yenimahallede, jandarma karakolu karşısındaki doktor Rükneddinin evinden çıkmıştır. Bu ev ahşap olduğundan, ateş, birdenbire büyümüş, ev tamamen kül olduktan başka, yanındaki 90 numaralı Balıkcılar Cemiyeti kâtibi Fahriye ait eve de geçmiştir.

Yangın yerine gelen İstinye deniz ve kara itfaiye müfrezeleri, ateşi söndürmek için uğraşmışlarsa da, birbirine bitişik ve ahşap olan evleri kurtarmak mümkün olamamıştır. Yangın büyüyünce, hadise mahalline Beyoğlu itfaiyesi de gelmiştir. Denizden hortumlarla su alınmış ve civar evlerin himayesine çalışılmıştır. Fakat, maalesef ateş sahasını genişletme imkânı bulmuş, 86 numaralı, 92 numaralı evler de tamamen yanmıştır. Ateş diğer yandaki eve de sıraya etmiş, beşinci evin üst katı yandıktan sonra, yangın, saat 11 i geçerken göndürülmüş tür.

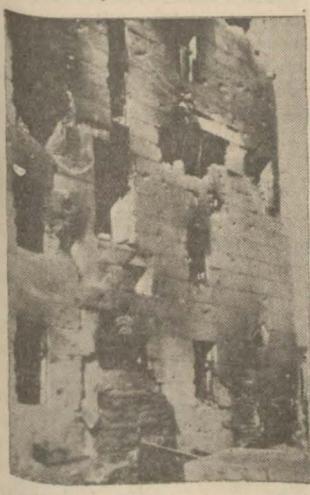
Ateşin çıktığı doktor Rükneddinin evi üç katlıdır. Ateşin alt kattan çıktığı tahmin edilmektedir. Zabrta, yangın hakikî sebebinin meydana koymak tahkikatına devam etmektedir. Yangın çıkan ev, sigortalı değildir.

Yanan evlerden çok az miktarda eşya kurtarılabılmış, bilhassa doktorun evinden hemen hiç bir şey çıkarılamamıştır.

Amerika, Panay Hâdisesi İçin İkinci Bir Nota Verdi

Japon İmparatoru Tarafından Teminat Verilmedikçe Hâdises Kapanmış Addedilmiyor

Nevyork, 18 (TAN) — Nevyork Taymisin Vaşington muhabirine göre, B. Roosevelt Amiral Leahyden Amerikan filosunun kuvvet ve vaziyeti hakkında malûmat almıştır. Gerek bu istişare ve gerek bunu takiben B. Roosevelt'in reisliğinde aktedilen ve iki saat süren kabinedeki müzakereler, Japonya tarafından münasip teminat verilmediği takdirde pasifik filosunun hareketine dair olan şayiaları kuvvetlendirmektedir.

Japonlar tarafından zaptı sırasında Nankinin harabeye dönen yerleri

Amerikada Harp İlanı İçin Reyiâm

Washington, 18 (A.A.) — Reisi-cimhurun harp ilan etmeden evvel reyiâmına müracaat etmesini derişip eden ve Budlow tarafından hazırlanmış olan karar suretini, Roosevelt, "temsilî hükümetin prensipine muhalif," olarak tasvif eylemektedir.

Bu karar sureti Sonkânunda parlâmentoda müzakere edilecektir.

Hariciye Nezareti ile matbuat, harici meselelerde Reisi-cimhurun salâhiyetini zayıflatacak ve Amerikan harbe girmesini çok geciktirecek olan bu karar suretine itiraz etmektedir.

Bazı kimseler, büyük bir ekseriyet harp lehinde rey verse bile reyiâmına müracaat etmek usulünün memleketin birliğine halel getireceğini iddia etmektedirler. Bazı demokrat şefleri ile birçok sulh taraftarı ve dinî cemiyetler karar suretinin kabulünü istemektelerdir.

Polis Teşkilâtı

Ankara, 18 (Tan muhabirinden) — Yeni polis nizamnamesinin tatbikatına geçilmek üzeredir. Devlet şurası, nizamname üzerindeki tetkiklerini bu günlerde bitirecektir. Nizamname polisin vazife ve salâhiyetlerini önceden inceye tespit ve halkla polisin münasebetlerini tayin etmektedir. Belediye zabıtası olan yerlerde, bele diyenin mevcut teşkilâtı da bu nizamname ile emniyet teşkilâtına bağlanmaktadır. Bugünkü belediye zabıtası memurlarından polis olmak hakkını haiz olanlar, polis kadrosuna alınacaklardır.

Dün Geceki Kaza

Dün akşam saat 8 de Beyoğlunda feci bir kaza olmuştur:

Kartal sokağında 4 numaralı evde oturan kunduracı Bîrhanettinin 14 yaşındaki gırağı, 15 metre yüksekliğindeki pencereden aşağı yuvarlanmış ve ölüm derecesinde ağır yaralı olarak Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılmıştır. Hayatı tehlikededir.

Japon İmparatoru

Mikado

Filistinde Askerî Harekât

Kudüs, 18 (A.A.) — Tülkerim havalisinde otuz kadar haydudun dolaşığı bildirilmiş olduğundan hükümet makamları bunları yakalamak üzere askerî kıtalarım yardımıyla büyük mikyasta harekât yapmaya karar vermişlerdir. Vukubulan bir çarpışma neticesinde üç Arap ölmüş ve bir İngiliz askerî hafifçe yaralanmıştır.

Yafa civarında Hayfa ve Kudüsün bir mahallesinde bombalar atılmıştır. Maddî hasarât kaydedilmektedir.

Filistin tahmini

Kudüs, 18 (A.A.) — Havan Ajansı bildiriyor: Arap istiklâl partisinin nazım Kahireye giderek partinin sürülen reis ve eski yüksek komite âzasından Avni Abdülhadiyi ziyaret edecekleri bildirilmektedir. Bundan maksat, Abdülhadi ve fırkasının âzası ile Suriye milliyetperver lideri Abdürrahman Şanbandar arasında, Filistin meselesinin taksim projesine müracaat edilmeden hallini temin için bir görüşme yapılmasıdır. Bu görüşmelere eski Irak Başvekili Nuri paşa Saidin istiraki de mevzuubahistir.

Amerikanın Yeni Deniz Programı

Nevyork, 18 (A.A.) — Nevyork Herald Times gazetesi, Amerika hükümetinin 35.000 ton hacminde iki yeni kruvazör inşasını kabul etmiş olduğunu bildirmektedir. 1938 deniz programı bundan maada 7500 tonluk iki kruvazörle, 8 torpido muhribi, 6 denizaltı gemisi ve 4 muavin gemi inşasını derişip etmektedir. 2 kruvazör inşa edilmekte olduğu malûmdur.

İtalyayı Kimler Takip Edecekmiş?

YAZAN: ÖMER RIZA DOĞRUL

gazetesine göre Milletler Cemiyetinden çıkması için çalışılacak ilk devletler Avusturya ile Macaristandır, daha sonra Lehistan ile Yugoslavyadır.

İtalyan gazeteleri de bu mesele ile meşgul olmuşlardır. Tribuna'ya göre İtalyan cemiyetten çekilmesini müteakip vaziyetlerini düşünmek mecburiyetinde olanlar, bitaraf devletlerdir. Çünkü bu devletler, daimi bitarâflık vaziyetleri ile cihanşümül mahiyeti kaybederek yalnız bir grupu temsil eden devletleri ihtiva eden bir müesseseye mensup olmaları uygunsuzluğu nazarı dikkate almak zıttırardır.

Bütün bunlar Milletler Cemiyetini sarsmak için vuku bulan teşeb-

İspanyada Cümhuriyetçiler İlerliyor

Londra, 18 (TAN) — İspanyadan gelen en son haberlere göre cümhuriyetçiler Teruel'de kar fırtınalarına rağmen taarruzlarına muvaffakiyetle devam etmektedirler. Teruel tamamiyle muhasara edilmiştir. Şehir mezarlığı cümhuriyetçiler tarafından zaptolunmuştur. Asilerin bütün mukabil taarruzları boşa gitmiştir.

Madridten verilen malûmata göre hükümet kuvvetleri cepheye yeni mevzilerini tahkim etmişler, siperler kazmışlar, mitralyöz yuvaları tesis etmişlerdir. Cephe umumiyet itibarile kuvvetlenmiş bulunuyor.

İtalyan gemileri

Barselonadan haber verildiğine göre Alicante'de karaya inen bir Fransız pilotu Columbrttes adaları cennunda birçok İtalyan harp gemileriyle karşılaşmış olduğunu haber veriyor. İtalyan gemileri asilerin gemileriyle beraberdi. Bu irtibatın temadı ettiği resmen tahakkuk etmiştir.

Sidney adındaki Fransız yük vapurunun İspanyol asilerine mensup harp gemilerinin hücumuna uğrama diğeri tasrih edilmektedir. Bu gemiler, yalnız birkaç şey sormakla iktifa etmişlerdir. Sidney vapuru yoluna devam etmiştir.

İş Bürosundaki İtalyan Memurları

Cenevre, 18 (A.A.) — İtalyan Milletler Cemiyetinden ve enternasyonal iş bürosundan çekilmesi neticesi olarak, İtalyanın Cenevredeki mümessil B. Bovascoppa, dün öğleden sonra, bu teşekküllerde çalışan İtalyan memurlarını topharak bu enternasyonal memurlara, İtalyanın çekiliş kararını resmen bildirmiş ve memurları, hareketlerini hükümetin hareketine ittiba ettirmeye davet etmiştir.

Bu İtalyan memurlardan dördü esasen Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine bildirilmiş bulunmaktadır. Geri kalan İtalyan memurların adedi 15 dir. Memurlar, kararlarını ken di mesuliyetleri altında vermek salâhiyetini haiz bulunmaktadır. Roma hükümetinin şimdiye kadar bu memurlara muhakkak surette tazminin iş vermediği taahhüt ettiği sanılmaktadır. B. Bovascoppa'nın Cenevrede bırakılıp bırakılmıyacağı da henüz malûm değildir.

Burdurda Merasim

Burdur, 18 (TAN Muhabirinden) — Burada bulunan topçu alayına Orgeneral İzzettin tarafından yeni alay sancağı büyük merasimle bugün verildi.

Çinde kurulan hükümetler:

Japonların Şimali Çindeki hedefleri buradaki beş Çin ülkesinden muhtar bir hükümet vücade getirmekti. Bu beş ülke Çahar, Hopei, Suiyuan, Şansi, ve Şantung'tur. Fakat arada bir İç Mongolistan devletinin vücade getirilmesi düşümlerle kararlaştırılmış ve Suiyuan ile Çahar ülkelerinden Mongolistan hükümeti vücade getirilmişti. Bu suretle elde beş ülkenin yalnız üçü kaldı ve bunlardan da Şimali Çinde muvakkat bir Cümhuriyet vücade getirildi. Yeni muvakkat hükümetin merkezi Pe-

kinin devam ettiğini göstermek tedir.

kinin devam ettiğini göstermek tedir.

Japonların Şimali Çindeki hedefleri buradaki beş Çin ülkesinden muhtar bir hükümet vücade getirmekti. Bu beş ülke Çahar, Hopei, Suiyuan, Şansi, ve Şantung'tur. Fakat arada bir İç Mongolistan devletinin vücade getirilmesi düşümlerle kararlaştırılmış ve Suiyuan ile Çahar ülkelerinden Mongolistan hükümeti vücade getirilmişti. Bu suretle elde beş ülkenin yalnız üçü kaldı ve bunlardan da Şimali Çinde muvakkat bir Cümhuriyet vücade getirildi. Yeni muvakkat hükümetin merkezi Pe-

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, her şeyde temiz, dürüst, samimi olmak, kariin gazetesi olmağa çalışmaktır.

ABONE BEDELİ	
Türkiye	Enebi
1400 Kr. 1 Sene	2800 Kr.
750 » 6 Ay	1500 »
400 » 3 Ay	800 »
150 » 1 Ay	300 »

Milletlerarası posta ithadında dahil olmayan memleketler için 30-16-9-3.5 liradır. Abone bedeli peşinidir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Eminönü Meydanı

[Yazan : M. Zekeriya]

Eminönü meydanının açılması artık kararlaştırılmış, istiklâl edilecek binaların sahipleriyle temasa bile gelmiştir.

Yalnız bu binalar yıkıldıktan sonra bu meydanın alacağı manzara ne olacaktır? Şehir plânını tanzim eden Prost'tur. Bu zatın ihtisas ve kabiliyetine imanımız vardır. Meydanın şeklini umumî şehir plânında o tespit etmiştir. Yalnız onun bir sözü vardır. Kendisinin yalnız şehrin avanprojesini tanzim ile iktifa edeceğini, fakat teferruatta Türk mimarlarının da kendisiyle beraber çalışması lâzım geldiğini söylemiştir.

Eminönü meydanının detay projesini kim yapmıştır bilmiyoruz. Bu plânın güzel veya çirkin olduğu hakkında da bir fikrimiz yoktur. Yalnız bu vesile ile Türk mimarlarının ortaya attıkları bir fikir vardır. Bunlar diyorlar ki:

"Eminönünün alacağı müstakbel şekil hakkında kafa yoracak, ihtisas ve bilgisini koyacak yerli pek çok elemanlarımız vardır. İstanbullu Türk mimarları kadar iyi kimse tanrıyamaz. Her memlekette olduğu gibi, bizde de şehir plânının tafsilât projelerinde onlardan mutlaka istifade etmelidir. Eminönü meydanı için Türk mimarları arasında bir müsabaka açılmalıdır. Yapılacak olan iş yalnız bir meydan sahasının genişletilmesi değildir. Meydanın ortasında bir Türk üstadının bir şaheseri vardır. Onanın iktisadî bakımdan ehemmiyeti vardır. Ve nihayet bedîi bakımdan Eminönü şehrin en ehemmiyetli yeri sayılır. Buraya verilecek şekil, şehrin güzelliği üzerinde müessir olabilir. Onun için geniş bir düşünce ile Eminönü meydanının tanzimi için bir müsabaka açarak Türk mimarlarını vazifeye davet etmelidir."

Bu fikir bize pek aykırı gelmiyor. Türk mimarları yeni yetişiyor. Onları bu kabil müsabakalarla düşünmeye, çalışmaya, yaratıcı olmağa sevk etmek onların yetişmesini ve olgunlaşmasını kolaylaştırır. Vücutte getirecekleri eserler beğenilmeyebilir. Fakat onlara bu iş için çalışmış ve çalıştırılmış olmaları bile bir kazanç sayılır.

Uzak Şarkta İngiltere ve Amerika

Avrupada, Habeş ve İspanya meselesinde demokrasiler ne mevkiide idiyeler, bugün Uzak Şarkta işinde de İngiltere ve Amerika aynı zâf ve aciz icadedirler.

Japonlar şimdiye kadar, hiçbir millet farkı gözetmeksizin İngilizlere, Amerikalılara, Fransızlara tecavüz ettiler. Bunu, harp icabı olarak değil, Çinlilere diğer devletlerden de korkmadıklarını ve onlardan yardım beklemenin faydasız olduğunu göstererek onları ümitsizliğe sürüklemek maksadıyla yapıyor ve maksatlarında da muvaffak oluyorlar.

İngiltere ve Amerika protesto ile, nota ile iktifa ediyorlar. Japonya bu protestolara sadece teessürünü bildirmekle iktifa ediyor, bazan cevap vermiyor, hele bir daha tekerir etmiyeceğini temine katiben lüzum görmüyor.

İngiltere ve Amerika nazik vaziyettedirler. Japonları bu tecavüzlere ancak mukabele bilmiş menedebilir. Fakat böyle bir hareket harbi intâc edebilir. İngiltere ile Amerikanın da en ziyade çeldiklikleri netice budur.

Avrupadaki misallerinden cesaret alan Japonya, bütün dünyaya meydan okuyarak bildiğini yapmaktâ devam etmektedir. Ve bu gidişle devam edecektir.

Şarkî Akdenizde Sulhün Muhafızı, Türkiye ve İngiltere'dir

Bir haftaya yakın bir zamanı mandanberi memleketimizin misafiri olan büyük bir İngiliz siyasi muharriri Mister Herbert Sidebotham ile dün başbaşa vererek konuşmak ve memleketimizi ziyaretten edindiği intibaları anlatmak için fırsat bulduk. Hatâ bu fırsattan istifade ederek İngiltere ile Türkiye münasebetlerinden ve beynelmilel meselelerden bahsettik. Muhterem misafirimiz, siyasi muharriri olduğu Sunday Times'e hazırladığı yazıları bir tarafa bırakarak bizimle görüşmeye koyuldu. Ve bütün suallerimize cevap vermek lütufunda bulundu. Misafirimize ilk sorduğumuz sual memleketimiz hakkındaki umumî intibalarına dairdi. Cevap verdi:

— Türkiye'de iki memleket var. Biri muhterem mazisiyle, İstanbul da temessül eder. Fakat Türklüğü tamamiyle temsil etmez. Çünkü daha fazla kozmopolittir. Burası İstanbul'dur. Fakat yalnız İstanbul'u görmek Türkiye'yi ve Türkü görmek demek değildir. Yeni Türkiye'yi görmek için Anadolu'yu, hiç olmazsa Ankarayı görmek lâzım. Tarihte büyük roller oynayan, büyük işler başaran, kâh muvaffak olan, kâh muvaffakiyetsizliğe uğruyan, sonunda yeni ve kuvvetli bir devlet kuran asıl Türk oradadır. Ankarada bu Türkü, bu Türkün liderini, başka iklimde geçmiş, başka bir havaya kavuşmuş, başka bir muhite intikal etmiş gibi gördüm. Yeni Türk memleketi büyük şen, otuz tarihte eşine ender tesadüf edilmiş yüksek bir şahsiyettir. Tarihte tek başlarına imparatorluklar kuran kimseler vardır. Atatürk te bunu yapabiliirdi. Fakat, onun başarığında bundan çok ve pek çok büyüktür.

Türkiye, harpten sonra İmparatorluğunu tamamiyle kaybederek çıkmıştı. Elinde kalan memleket parçaları, onun ancak ilk genişleme devrinde kullandığı parçalarıdır. Bu sırada Atatürk'ten başka bir şef, belki kaybolan İmparatorluğu geri almayı düşünebilirdi. Ve belki de bu işi başarabilirdi. Atatürk'ün asıl mümtaziyeti Türk vatanını kurtarmak, yüksek bir seviyede yaşatmak, bütün kaynaklarını harekete geçirmek ve işletmek, hülâsa memleketin bütün eforlarını memleket üzerinde temerküz ettirmektedir.

Atatürk bu yolda tükenmez bir enerji, sonsuz uzak görüşlülüğü ile çalıştı ve muvaffak oldu.

Atatürk harpten "Gazi", olarak çıkmıştı. Yani ömrünü askerlik içinde geçirmiş bulunuyordu. Onun muharebe biter bitmez, göz kırpması süratiyle yepyeni bir sistemi keşfetmesi, bu sistemi tatbik için herşeyi hazırlaması, insan dehasının öyle harikulâde bir inkişafıdır ki tarihte buna eş olacak birşey görmedim. Ben Atatürk'ü tam mânâsıyla demokrat, ve tam mânâsıyla halkçı sayıyorum ve bir İngiliz olarak onun radikal demokrat olduğunu söylüyorum. Kendisi muvafık gördüğü en ameli tedbirlerle Türk milletini yetiştirmektedir. Ve kendisinin bu yolda en salâhiyetli şahsiyet olduğu şüphe götürmez. İlav e diyorum: Atatürk bu devrin en kudretli şefi ve en geniş mânâsıyla en hür düşünceli adamdır.

Türk ve yeni Ankara

Muhterem meslektaşımızın bu sözlerini dinledikten sonra sözü Ankaraya naklettik ve Ankara intibalarını sorduk. Cevap verdi:

— Ankara Türk ve yeni olmak la temayüz eder. Şehrin mimarisi, muvaffakiyetli bir eser sayılır. Burada en sevdiğim manzara gardan şehre doğru bakıştır. Bir tarafta ova, mazinin harabisini gösteren eski kale diğer tarafta dağ eteklerinden muazzam bir aniteatr ihtisamile dalga dalga inen yeni mamuriyet. Bu manzarayı unutmuyacağım. Şehir iyi bir plân dairesinde inkişaf etmiştir ve çok yüksek bir istikbal vadetmektedir.

Beni son derece mütehasş'is eden bir nokta Türk mekteplerinin ve terbiye müesseselerinin güzelliği ve hizmetidir. Bilhassa ilmekteplerden başlayarak üniversitenin sonuna kadar tahsil'in meccanî yapılmış, bütün dünyada eşine tesadüf edilmeyecek bir hareketir. Bu da Türkiye'nin ne kadar mümkünse o kadar çok münevver yetiştirmek için her fadâkârlığa katlandığını gösteriyor.

Mülâkatı Yapan: Ömer Rıza Doğrul

Sunday Times gazetesinin siyasi muharriri M. Herbert Sidebotham

rada en sevdiğim manzara gardan şehre doğru bakıştır. Bir tarafta ova, mazinin harabisini gösteren eski kale diğer tarafta dağ eteklerinden muazzam bir aniteatr ihtisamile dalga dalga inen yeni mamuriyet. Bu manzarayı unutmuyacağım. Şehir iyi bir plân dairesinde inkişaf etmiştir ve çok yüksek bir istikbal vadetmektedir.

Beni son derece mütehasş'is eden bir nokta Türk mekteplerinin ve terbiye müesseselerinin güzelliği ve hizmetidir. Bilhassa ilmekteplerden başlayarak üniversitenin sonuna kadar tahsil'in meccanî yapılmış, bütün dünyada eşine tesadüf edilmeyecek bir hareketir. Bu da Türkiye'nin ne kadar mümkünse o kadar çok münevver yetiştirmek için her fadâkârlığa katlandığını gösteriyor.

İktisadi vaziyetimiz

Sıra memleketin iktisadiyatına geldi. İngiliz meslektaşımızın bu yolda ne düşündüğünü an-

lamak istiyerek bu yolda bir sual sorduk. Anlattı:

— Memleketin iktisadî vaziyeti hakkında fazla söz söyleyebileceğim derecede tetkiklerimi ilerletemedim. Fakat, memleket nüfusunun gittikçe artması ve yakın zamanda iki misline varmak istidadını göstermesi çok hayırlı bir işaretir.

Eski Türkiye, daha fazla ecnebi sermayesine dayanıyor, belki de bu yüzden kazanç temin ediyordu, fakat, bu kazanç onun hürriyetini ve istiklâlini kısıyordu. Bugünkü Türkiye ise, kendi sermayesini çalıştırmaktadır. Onun yanında bütün kaynaklarını işletecek ve onu tam mânâsıyla yeni ve satvetli bir devlet yapacak büyük bir sermayeye sahip olacağını görüyorum.

Şarkî Akdenizde

İngiltere ile Türkiye'nin münasebetleri mevzuuna geçmek sırası gelmişti. Muhterem üs-

tat billür gibi seffaf bir sarahatle anlattı:

— Şarkî Akdenizde İngiliz Türk menfaatleri birbirinden ayırdedilmez bir vaziyettedir. Türkiye, Şarkta en büyük orduya maliktir. Bu ordu aynı zamanda dünyanın da en iyi orduları arasındadır. Türkiye'nin askeri kuvveti ile İngiltere'nin deniz kuvveti Şarkî Akdenizde sulhün ve istikrarın en büyük zaminidir. Bu iki kuvvet sayesinde Şarkî Akdenizde sulhün herhangi karışıklığa uğramasına imkân kalmıyacağına inanıyorum.

İtalya ve Akdeniz

Artık göğsümüzü gere gere beynelmilel meselelere geçebiliydik. İlk safta İspanya ve Akdeniz meselesi, bu meselelerle alakadar devletlerin vaziyeti vardı. Bunları meslektaşımıza anlattık. O da cevap verdi:

— İspanyada General Frankonun kazanacağını zannediyorum. Fakat Franco'nun bu muvaffakiyeti bir İtalyan muvaffakiyeti olmayacaktır. Çünkü İtalya Akdenizin garbi geçidini ele geçirememiştir. Biz gerçi, İtalya da dahil olmak üzere herkesle dost olmak isteriz.

Fakat, Akdenizde İtalyayı hoşnut etmek için göze alacağımız ve razı olabileceğimiz siyasi ve coğrafi hiçbir tebeddül yoktur. Habeşistanda hâsıl olan emrivakîi tanımak bambaşka bir meseledir. Fakat, İtalyaya Akdenizde birşey verilemez. Bu devirde Jül Sezar rolüne çıkmak fiili hakikatler namına hiçbir şey temin etmez. İngiltere Akdenizdeki vaziyetini muhakkak muhafaza edecektir. Hava kuvvetlerinin deniz kuvvetlerinden ayrırt edilmeyeceğini de anlamış bulunuyoruz.

Şunu da ilâve edeyim ki, bugünkü beynelmilel vaziyet gerek İngiltereye, gerek Türkiye'ye uzun bir nefes alma devri temin edecektir.

Uzak Şarkta ve Cenevrede

Akdenizden Uzak Şarkta atlamak gerçi güçlü. Fakat, bir anda atladık ve vaziyeti sorduk. Cevap verdi:

— Uzak Şarkta vaziyet çok müsküldür. Avrupanın müessif hali orada istikrarı temine yarar birşeyin yapılmaması mâni oluyor. Fakat vaziyetin bu şekilde devamı da mümkün değildir. Japonya'nın meydan okuyuşuna, muhakkak bir gün

Okuyucu mektupları

Adliye Memurları İçin Terfi İmkânları

Bursa Asliye Birinci Ceza Mahkemesi zabıt kâtabı "Bedri Akbulut" imzasile aldığımız bir mektupta, Adliye memurlarının ve kâtiplerinin düşünülmesi temenni edilerek deniliyor ki:

— Terfi imkânları çok az olduğu için Adliye kâtipleri, yıllarca 10 lira asilî maşta kalıyorlar. O kadar ki, müddetini bitirerek tekaüde sevkedilmiş bir başkâtabın son maşası bile ekseriyetle 22 - 25 lirayı geçmiyor. Bu vaziyet, Adliye memurları arasında istikballelerine karşı bir ümitsizlik uyandırıyor. Tecrübe ve ihtisas kazanmış birçok elemanlar, bu yüzden başka sahalarda iş bularak mesleğinden ayrılıyorlar.

Adli işlerin süratle görülmesinde, kâtiplerin mühim rolü bulunduğu düşünülürse, onlar için de terfi imkânları hazırlamak cidden isabetli bir hareket olur..

"Çocuklara Masal,"

Bir okuyucumuz diyor ki: "Bir radyo var. Her akşam açar, dinlerim. Belki farkında değilsinizdir, çocuklar için gene masallara başlandı. Başlandı ama, ilköğretilerdeki den çocukların, bana boyuna soruyorlar:

— Baba, bu masalda "hükümdar" diye birşey geçiyor, o ne demektir? "Peri" kimdir? "Cin" de ne oluyor? Çeşme yalağında, havuzda, suda insan yaşar mı ve insanlara görünür mü? Bunlar neden gâipten haber veriyorlar?

Ve daha bu çeşit bir sürü sual. Çocukların, kitaplarında böyle şeylere rastlamadıkları için pek haklı olarak benden cevap bekliyorlar. Ne demeli?"

TAN: Okuyucumuzu haklı buluyoruz. Radyoda çocuklar için masal anlatılması şüphesiz yerinde bir harekettir.

Programda bu işe tahsis edilen saatler, zihinlerden silinmeye yüz tutan cin ve peri masalları ile doldurulmamalıdır. Bunun yerine milli ve terbiyevî çocuk masalları anlatmak daha faydalı ve müessir olur, kanaatin deyiz.

mukabele edilecektir. Yalnız o zaman Çin namına işten geçmiş olmamasını temenni ederim.

Tekrar Avrupaya dönerek Cenevreye konduk ve Milletler Cemiyetinin mukadderatı üzerinde hasbihal ettik. Üstadın mütealeaları şu merkezde idi:

— Milletler Cemiyeti bir müddet için büyük bir iş başaramıyacaktır. Çünkü maddî kuvvetten mahrumdur. Bununla beraber yaşatılması lâzımdır. Çünkü şerait değişik kuvvetlerin toplanması vaziyeti düzeltmek mümkün olur ve bu sayede beynelmilel hayatta kanunu hâkim kılmak imkânı hâsıl olur. Bu bakımdan Milletler Cemiyetinin iyi kötü yaşamasında fayda vardır.

Demokrasi ölçüsü

En nihayet rejim meselelerine geldik. Altmış beş yaşında olduğunu saklamayan üstadı yormuş olmaktan endişe ediyorduk. Fakat o, ricamızı isaf ederek cevap verdi:

— Demokrasi bence yalnız şekil veya müesseseden ibaret değildir. Demokrasi bu şekillerden, su veya bu dolayısıyla uzak kalarak yaşayabilir. Demokrasi için halkın hali, refahı, saadeti, ideallerini yaşatması ve gerçekleştirmesi en iyi ölçüdür. Yoksa, mesele yalnız müessesese meselesi değildir.

Bu görüşüme göre Türkiye tam mânâsıyla demokrat ve halkçı bir memlekettir. Çünkü demokrasi ruhu büyük halk kütesi arasında yaşamakta ve herkes müsavî haklardan istifade etmektedir..

Soracak sualimiz kalmamıştır. Muhterem misafirimizi yazılarını yazmak üzere yalnız bırakmadan evvel kendisine derin derin teşekkürümüzü sunduktan başka daha uzun bir ikamet için memleketimizi çocuklarıyla birlikte bir kere daha ziyaret etmesini rica ettik.

GÖRÜŞLER

TEVFİK FİKRETİN AŞIYANI

YAZAN:

SABİHA ZEKERİYA

Bebekte, yeşil ağaçların arasında bir kuş yuvası kadar küçük Fikretin aşiyani, bir zamanlar, Fikretin kâh insanlık namına, kâh millet namına, duyduğu iztiraplara, kâh Abdülhamidin zulmine, kâh İttihatçıların keyfi idarelerinden karşı beslediği isyanlara bir mâkesti. Cemiyetin içinden çekilmiş, bir dağın tepesinden insanlara bir şahin gibi bakan şair Fikretin aşiyani, birçok seneler prestij-kârlarının yüz sürdükleri bir mabet gibi kaldı. Onu sevenler, şîrinin kudretine, hislerinin samimiyetine hayran olanlar bu yuvayı, onun ölüm gününde bir mezar gibi ziyaret ettiler..

Unutmak, insanın iztiraplara karşı belki bir kuvveti, aynı zamanda bir zâfıdır. Fakat unutmak, hele bir milletin edebiyat-

da, ilim hayatında, siyasetinde yer almış insanların unutulması, o insanlar ve o cemiyetler namına bir zâf, küfran denemek bir töhmet olur. Fikretin aşiyani yüz sürenlerin sayısı seneler geçtikçe, bir sonbahar fırtınasına tutulmuş sarı yapraklar gibi döküldü. Fikretin münzevî aşiyani, yeşil ağaçların arasından Boğaza elemle bakan, yitilmiş bir kartal yuvası gibi ıssız ve sessiz kaldı.

Bebekteki Amerikan Robert Kolej müdürünün tapu dairesine müraعاتı, bize bu ıssız ve unutulmuş aşiyani, mektep idaresi na-

Geçen seneki Güneş - Galatasaray maçından bir fotoğraf ve köşede Rasihin kafası

G. Saray - Güneş Maçı Güneş Takımı Bugün Daha Kuvvetli Bir Şekilde Çıkıyor

Bugün Taksim stadında yapılacak Güneş - Galatasaray maçı nasıl olacak?

Bu suale şöyle bir cevap verdikten sonra iki takımın kazanma şanslarını tahliye girelim: Bugünkü maç herhalde iyi ve tatlı olacak. Geçen sene herkesi müteessir eden hırçınlıkların spor namına da, klüpler hesabına da kötü tesirlerden başka bir şey bırakmadığını anlamayan kalmamıştır. "Kış ortasında olduğumuz halde ilkbahar kadar tatlı ve mülayim giden havalar gibi Galatasaray - Güneşin bu karşılaşması güzel ve mülayim olsun!.. temennisiyle müsabakaya geçiyorum:

Galatasaray kadrosunda bugün için mühim tadilat yapılacağı söyleniyor. Merkez muavin olarak Nobarık'ın oynatılacağı, sağ muavin Eşfa km hücum hattına geçirileceği çıkan şayiaların esaslarındandır.

Güneşlilere gelince; Paristen gelen Rasih hücum hatlarına alacakları muhakkaktır. Takımın diğer hatlarında umumî kıymeti yüzde yirmi beş kadar değiştirebilecek Rasih'ten başka bir değişiklik hatıra gelmiyor.

Geçen maçlarda neticeler

Evvelâ bu iki takımın geçen haftalardaki vaziyetlerini gözden geçirmeliyiz. Çünkü bundan evvelki oyunların takımların esas ayarlarını bulmaya yardımcı olacaktır.

Galatasaray lig maçlarının başlan gıcında iyi idi. Son haftalar bilhassa Beykoz'a karşı bozuk gözüktü.

Güneşliler ise, lig maçlarının başında durdurulmayı zannedilen bir sarsıntı içinde görüldüler. Sonraları takımın idaresini filân düzeltirecek işlerini yoluna koydular ve son maçlarını semereli ve plânlı oynadılar.

Şu halde, Güneş takımının Rasih siz halinde dahi, son haftalar içinde Galatasaraydan daha formunda olduğunu kabul etmek icap eder.

Maamafih, Galatasaraylıların bugünkü maçta en iyi oyunlarını çıkarırsa, arkadan hatları hücum hattıyla denk olacak yükselemez zannediyoruz. Muavin ve müdafîleri hafifce olan bir takım karşısında ise, Güneş muhacimleri yarıcı ve delici oyunlarının iyisini tuttururlarsa neticeyi sigortalıyacak bir farkı elde edebilirler.

Acaba Galatasaray hücum hattı müdafaanın mâni olamayacağı goller kadar savı çıkarabilir mi? Böyle bir suale Güneşin çıkarabileceği gol adedini evvelâ tahminden sonra cevap vermek daha doğru olur.

Güneşin çıkarabileceği gol adedi, yüzde otuz nispetinde, bugün takımda verilecek Rasih'in oynadığı mevkî ve çıkaracağı oyuna tabiidir.

Güneşin hücum hattı muvaffak olduğu maçlarda kendiliğinden veya rakibin hatalarından hâsıl olmuş fırsatlardan, sürati sayesinde, istifade eden bir hat olarak görüldü. Bir kısım

Bugünkü Maçlar

Taksim stadı:

Saat 13 İstanbulspor - Süleymaniye, saat 14.45 Güneş - Galatasaray.

Şeref stadı:

Saat 13 Beykoz - Eyüp, saat 14.45 Topkapı - Beşiktaş.

Fener stadı:

Saat 14.45 Fenerbahçe - Vefa.

Yugoslav Hakemlerin Grevi

Yugoslavyada lig maçlarını idare eden futbol hakemleri, hafta içinde hakem komitesi âzalarının iştirakile büyük bir toplantı yapmışlar ve Yugoslav futbolünde büyük bir hercümerç doğuracak bir karar vermişlerdir.

Pazar gününden itibaren tatbikine geçilen karar şudur.

"Hükümet memurları halkın coşkun tezahürat yapmasının önüne geçinceye kadar maç idare etmemek.. Bu kararın alınmasına sebep olarak şunlar ileri sürülmüştür:

Maçlarda halk tarafından hakemlere karşı fena vaziyetler ihdas edilmekte, şeref ve haysiyetlerine dokunacak şekilde bağırılmaktadır. Seyircilerin bu şekilde bağırışları oyuncuların da âsabını bozmakta ve hakemler maç idaresinde büyük güçlüklerle maruz kalmaktadırlar. Yugoslav federasyonu hakemlerin verdiği bu son karar üzerine maçların muvakkaten olsun hakemsiz kalmamasını temin maksadile komşu memleketlerden hakem getirtmeye ve maçları onlarla idare etmeye karar vermiştir. Ayrıca hükümet nezdinde teşebbüslerle girişerek hakemlerin isteklerini haklı bulduğunu ve stadlarda coşkun tezahüratın önüne geçilmesi için tedbir alınmasını istemiştir.

Halkevi Lig Maçları

Eminönü halkeviden:

Evimize bağlı kulüpler arasındaki lig maçlarına 19-12-937 pazar günü başlanacaktır. Aşağıdaki fiküştüre göre maçlara devam edilecektir.

Bakırköy Sahası: İstiklâl — Demirspor 13 B hakem: Can, 14,30 A hakem Can, Davutpaşa sahası: Fatih — Rami 13 B hakem: Ahmet Ural, 14,30 A hakem Ahmet Ural.

Karagörmük sahası: Altık — Çağrıyan 12,30 A hakem: Kâmil, 11,20 B hakem Kâmil.

Bozkurt — Lânga: 14,30 A hakem Süreyya, 10 B hakem Süreyya, Halıcıoğlu sahası: Halıcıoğlu — Alemdar 12,30 A hakem Numan, 10 B hakem Numan.

Akmspor — Yıldız 14,20 A hakem Hakki, 11,20 B hakem Hakki.

Bakırköy sahasında bugünkü maçlar

1 — Bakırköy Rum takımı ile Şişli Ermeni takımları arasındaki futbol maçı.
2 — Barutçü (A) ve (B) takımları arasındaki revans maçı.
3 — Birinci ve ikinci voleybol takımları arasındaki iddialı maç.
4 — Atletizm müsabakaları yapılacaktır.

pek tabii olan bir sürü fikirleri bura yazılamak imkânı olmadığından terazinin iki gözüne koyduğum ihtimallerle çıkarttığım neticeyi hülâsa olarak şöyle vereceğim:

Güneşin bugünkü maçı kazanması tabii görünüyor. Bu galibiyetin belli başlı bir farkla elde edilmesi ise, Rasih'te iki devre devamına hâkim olacak oyun zihniyetine bağlıdır.

Eğer Rasih arkadaşlarının kendini anlamalarını ister ise zihniyette, Avrupa gördüklerini aynen tatbik kalkarsa, yarıdakilerin yadırgamaları ve fırsatlardan zamanında istifade edememeleri ihtimali vardır.

Eğer Rasih, kendi kabiliyetlerini arkadaşlarının imkânlarına uydurarak onlara göre bir oyun açarsa, kâğıt üstünde normal görünen Güneş galibiyeti daha yüksek bir neticeye varabilir zannımdayım

VERİLEN SÖZ

Yazan:

"Blasko - İbanez.."

Çeviren:

Faik Berçmen

Madridin en nüfuzlu şahsiyetlerinden biri olan mebu Don Jose'nin anasının kaza merkezini ziyareti kazayı bir bayram gibi şenlendirmişti. Parkın etrafında halk birikmiş kadınlar, çocuklar, büyük misafiri görmek için hükümet avlusunun duvarlarına tırmanmışlardı.

Bütün bakışlar, bakır tenli, kadife kilotlu ve omuzunda ağır bir karabina taşıyan bir adamın üzerine dikilmişti.

Bu meşhur haydut Quica Bolson'du. Aşağı yukarı otuz yıllık bir sekkavet tarihi vardı. Şimdiki gençleri, beşiklerinde ve küçüklüklerinde anneleri:

— İşte Bolson geliyor! diyerek korkuturlardı..

Yirmi yaşındayken bir aşk meselesi yüzünden iki adam vurmuş ve karabinasını omuzuna atarak dağa çıkmıştı. Kırk dava muallâkta kalmış halledilememişti.

Bolson dağlarda bir keçi gibi hayat sürüyordu. Bilmediği köşe bucak vaktü Havaya atılan bir sikkeyi bir sıkıda vuracak kadar mahir bir atıcıydı. Jandarmaların canına tak demiş ve art'k hepsi onu takipten vazgeçmiştiler.

Bolson hırsız değildi. Gururlu idi ve çalmayı nefsinde yediremezdi. Kövülülerin — ya korkudan veya hürmetten — verdikleri öteberi ile gecirdi. Şüphelendiği bir kimsede onu hemen silâhını çekerek onu vururdu. Bir kaldırım taş ile bir insan once birdi Kıskaçlık ve rekabet saikasıle dağdaki bütün diğer haydutları ortadan kaldırmıştı. Aynı zamanda yollarından geçen eski düşmanlarını da birer birer öbür dünyaya yollamıştı.

Artık hiç kimsede onu ne takibe ve ne de rahatsız etmeye cesaret kalmıştı; çünkü şimdi Bolson politikayla uğraşmaya başlamıştı. Don Jose'nin intihabatta muvaffakiyetini güçleştirecek bütün adamları temizliyordu. Bunun için ciyevardaki bir köye, kendisi için iki adam vurduğu karışile ve çocuklarla beraber yerleşmişti. Jandarmalarla oturuyor sigara içiyordu. Onu asla sıkıyordular. Oyle emir almışlardı.

İşte o gün kaza merkezinin de verilen ziyafete çağırılmış ve Don Jose'nin yanına oturulmuştu. Bu ziyafet şarap onun için verilmişti. Yemekte mütamadıyen nüfuzlu mebus ona dönüyor ve:

— Bütün bir parça daha al Bolson! Şarap pek güzel! Bir kadeh daha.. diyordu.

İntihabattaki hizmeti dolayısıyla bütün cürümlerinin affolunacağına ve ayrıca taltif edileceğine dair vâdedilmişti. Bolson bu vaitten rahatsız sevinmişti. Fakat birkaç sene geçmiş ve verilen söz sadece bir vait olarak kalmıştı. Bu vaziyet üzerine haydut tehditkâr bir hal almış ve sert bir üslûple her hafta Madridde, Don Jose'ye mektuplar yağdırmaya başlamıştı. Nü

den üç kişiyle beraber arabaya bindiler.

Araba portakal ağaçları arasında yola çıktı. Köy evleri, akşam güneşinin tatlı ışığıyla yıkıyorlardı. Havada ilkbaharın kokuları dalgalanıyordu.

Bolson memnundu. Bu seferki vait ciddiydi artık.

Araba kasabadan henüz ayrılmamıştı ki, yolda iki jandarma göründü. Bolson onları dostça selâmladı:

Biraz daha gittiler. Bir dönemeçte yine iki jandarma vardı. Neden yollarda böyle sık sık jandarmalar görünüyorlardı? Neden önce endişelenmiş fakat sonra sakinleşmişti. Herhalde Don Jose için olmalıydı bu öyle ya.. Büyük bir şahsiyet için bu hareket pek tabiiydi. Fakat biraz sonra yine iki jandarma sakin sakin arabayı takip ediyorlardı. Bu vaziyeti gören kasap:

— Pek hayra âlâmet değil bu! diye homurdandı. Bolson, inip kaçmak lâzım.. Henüz vakit var. Arabadakiler de kasabın fikrine iştirak ettiler. Bolson onların korkusuna gülererek arabacıya:

— Haydi sür! diye bağırdı. Sür aldırma! Fakat kırk elli adım ötede birden on beş yirmi jandarma meydana çıktı. Başlarında ihtiyar bir zabıt vardı.. Tüfeklerin bütün namlırları Bolsona dikilmişti. Zabıt arabayı durdurdu:

— Bolson aşağı in yoksa vururum! diye bağırdı.

Haydut boyun eğerek indi. Yere ayak basmadan silâhı elinden almıştı. Hâlâ, âlicenap hâmisinin tatlı sözlerinin tesiri altında idi. Mukavemet etmeyi aklından geçirmiyordu. Herhalde yanlış anlaşılmaş bir emir olacaktı bu!.. Kasabı çağırarak gidip Don Jose'ye haber vermesini söyledi.

— Arkadaş çok gitmemişti ki. Ziyafette bulunan nahiy müdürlerinden birine rastladı.

— Don Jose nerede? Don Jose Valânsiyaya hareket etmişti.

O zaman kasap hakikati anlayarak Bolsonun götürüldüğü portakal koruluğuna doğru koşarken kuru bir ses duydu.

Bolson öldürülmüştü.

Al kanlar içinde bir portakal ağacının dibine yuvarlanmıştı. Kasap hiddetli ve kederli bir halde saçlarını yolmaya başladı. O zaman zabıt onun yanına yaklaşıp:

— Hey, acemi haydut. bak. ağaçları nasıl öldürürler! dedi. Kasap kızarmış yüzünü ona dönürdü. "acemi haydut.. ha!.. Yaşlı gözlerle Valânsiyaya giden yola baktı. Bu bakışile:

— Alçak, ha! Fakat kaçan, senden daha alçak! demek istiyordu.

Bolson arkadaşile ve köylerin -

İSTANBUL - ATİNA - TİRAN

Fırka 7 Hücum Bölüğünden Arnavutluğun Jandarma Kumandanlığına..

- 20 -

YAZAN:

HALİL LÜTFİ

Pasaportumu vize ettirmek için Taksim'de TAN apartmanındaki Arnavutluk konsoloshanesine gittiğim zaman Arnavutluğa seyahate hiç niyetim yoktu.

Konsolosu beklerken başkâtip ve daktilo bana, bu mevsimde Arnavutluğun güzelliklerini anlatıyorlardı. Dağlarını, vadilerini, nehirlerini o suretle tasvir ediyorlardı ki, bu sözlerin altında derin bir hasret vardı. Adetâ oraya gideceğim için bana:

— Ne bahtiyar adam! demek ister gibi idiler.

Uzun boyu ve kemikli vücudile ara sıra söze karışan kapıcı Murat Tozun, hassaten Debreialâyâ karşı duyduğu sevgiyi hatıralarıyla ifadeye çalışıyordu. Kendi memleketinde Balkan Harbinden sonra 150 adamla nasıl isyanlar yaptığını ve düşmanı nasıl bozarak 18 top ve 750 esir aldığını ve sonra pek muazzam bir kuvvetle gelen düşman karşısında çekilmiye nasıl mecbur olduğunu anlatıyordu.

Arnavutluğa gitmek isteyen bir yolcu daha ilk adımda söylenen bu sözlerle iki şeye işaret edebirdi:

1 — Arnavutluk, dağları, vadileri nehirleri ile güzeldir.
2 — Bu güzellik munis ve yumuşak değil, sert ve haşindir.

Konsolos Asaf Caculi, İstanbul hukukunun bu eski talebesi, parlayan gözleklerinin arkasında mütebessim gözlerle:

— Size bu seyahatinizde ne gibi ko'aylıklar yapabiliriz? diyerek beni teşvik ediyordu.

Bir aralık:
— "Arnavutluk andarma Kumandanı Şevki Şatku, bugünlerde İstanbul'a gelecektir. Şemsettin Sami merhumun kardeşi Naimin kemiklerini Tirana nakledecektir. Sizi onunla görüştüyeyim. Tiranda size yardımcı dokunur,, dedi.

Şevki Şatku ile İstanbulda görüşemedim. Tirandan ayrılacağı gün, otelde Matbuat Müdürü Mihâl Şerkonun bir kartını buldum:

"Saat 16 da Matbuat Müdüriyetine gelerek Matbuat Birinci Kâtipi Halil Maçi ile birlikte Jandarma Kumandanı Ekselâns Şevki Şatku'yu ziyaret edebileceğimi ve kendisinin beni görmekte memnun olacağını,, bildiriyordu.

Halil Maçi ile beraber nezaretlerden birine girdik. Birinci katta ince uzun bir koridoru geçtikten sonra nihayetinde birden iki jandarma ihtiramla ayağa kalktı ve Jandarma Kumandanının oda kapısını açtı. Kapım hemen yanına konulmuş olan masadan düzün bazit üniforması giyinmiş kuvvetli bir adam doğruldu. Elini uzatarak kalm fakat çok samimi bir sesle:

— Hoş geldiniz, buyurunuz, oturunuz, dedi. Zile bastı, ne ikram edeceğimni şaşırıldı.

Benim bir şey söylememe meydan vermeden:
— Ben de Türkiyeden geliyorum, dedi. Güzel Türkiye.. Güzel İstanbul. Çok memnunuz, zannediyorum ki, size anlatmakta güçlük çekeceğim. Bakınız 17 senelik hasretten sonra Türkiyeye gittim. Bana herkes çok kolaylık gösterdi, eski silah arkadaşlarımla elinden güç kurtuldum. O silah arkadaşları ki muharebelerden yanyana

Arnavutluk jandarma kumandanı Albay Şevki Şatku

kanımızı dökmüştük. Acı hatıraları beraber yaşamıştık,,

Şevki Şatku, 17 sene evvelki Türkiye ile şimdiki arasında o kadar çok fark görmüştü ki, lakırdı arasında:
— Az kaldı tanıyamıyacaktım, dedi ve sonra kendisinde kalan ve unutulması imkânı olmayan hatıralarından şöylece bahsetti:
— Harbiye mektebindeki kün-yem (Hüseyn Şevki bin İsmail, Debre 1313) tür. Umumi Harpte Filistin cephesinde 7 inci fırka hücum bölüğü kumandanı idim. Orada iki sene kaldım. 7 inci fırka 22 inci Refet (Paşa) nm kolordusuna mensuptu, 19 Eylülde dört yara aldım. O vakit 290 kişilik kuvvetim vardı,,

Şevki Şatku, harp hatıralarını, fırkasını, bölüğünü, arkadaşlarını o kadar canlı ve hararetle anlatıyordu ki, sanki Türkiyeden değil, harp meydanından geliyormuş gibi taze ve heyecanlı idi. Bilhassa bu günkü Türkiyenin kudret ve kuvvetini ve bu kudret ve kuvveti yaratan'arı anlatırken vaktile bu memleketin hizmetinde bulun-iftihar ediyordu.

Şevki Şatku, 921 de Arnavutluk hizmetine girdi. 4 sene ilk ihtilallerle uğraştı. Yaralandı. 926 dan 929 senesine kadar istiklâl mahkemesi reisi oldu.

Sonra zabitan mektebi müdürü, Görüce alay kumandanı ve nihayet altı senedenberi Tiranda Jandarma manm verdiği zevkle, haklı olarak Kumandanıdır.

Arnavutluğun bugünkü asayişinde kuvvetli bir rolü olan Şevki Şatku, 3650 jandarma ve küçük zabıt ile bu işi görmektedir. Bütün Arnavutlukta 10 tabur kumandanlığı ve bunlara merbut mmtaka kumandanlıkları, daire kumandanlıkları ve karakol kumandanlıkları vardır. Kral Birinci Zogonun doğduğu Burel kazasında bir jandarma mektebi vardır. Tahsil devresi altı aydır. Altı sene evvel si'fah taşımak müsaadesi almak üzere çok müracaatler oluyordu. Şimdi artık hiç gelmiyorlarmış.

Jandarma kumandanı 17 sene sonra kendisini Türkiyeye götüren sebebi de şu suretle anlatır:

— Hükümet, hududumuz haricinde kalan Arnavut vatanperverlerinin kemiklerini toplayarak Tiranda yapılacak şüheda mezarlığına gömmiye karar vermişti. Bu mezarlık Tiranda yapılacak ve ortasma bir de âbide dikilecektir. Bu maksatla Türkiyede yaşamış ve ölmüş o'an meşhur ve maruf Şemsettin Saminin kardeşi Naimin kemiklerini toplanıp getirilmesi için hemşiresinin kızı, Arnavutluk hükümetine müracaat etti. Naim, Arnavutluk idealinin timsali addedilmektedir. Arnavutluk elifbası, edebiyatı, lisanı hakkında çok hizmeti o'du. Şiirler yazdı. Hemşiresinin bu arzusunun Arnavutluk matbuatı ve hükümeti de terviç etti Kral hazretleri bütün masraflar deruhte etti ve kemikleri toplayıp getirmek üzere beni memur etti. İstanbul'a gittik ve konsolosumuz Asaf Caculinin de yardımıyla bu işi gördük. Naim, bekaşı olduğu için Merdivenköyüne gömülmüştü. Oradan aldık.

Şemsettin Saminin ailesi böyle bir arzuya iştirak etmemişlerdir,,

Şevki Şatku'nun sözleri daha devam edecekti. Fakat bir kaç jandarma zabıtile bir iki sivil telaşa odadan içeri girdiler ve arnavutça bir şeyler söylediler. Jandarma kumandanı elinde içmekte olduğu gazozunu bıraktı. Derhal ayağa kalkarak:

— Affınızı rica ederim. Delvina isyanını bastıran jandarmamız müzaffer olarak Tirana giriyor. Bunları karşılamaya çıkacağım,, dedi.

Hep kalktık. Etem Toto ve kardeşini öldürerek âsileri tenkil eden jandarmayı görmek için Draç şosesine çıktık. Şosenin yarısına kadar kamyonlarla ge'len jandarma Tirana, önünde mızıkla olduğu halde yaya g'riyordu.

Binbaşı Bilâl Niviça'nın kumandası altında müfrez caddeleri geçti, sokaklara daldı. Birinden girip, ötekenden çıktı. Yarım saat sonra hâlâ kulağıma mızıkla sesi geliyordu.

Erzurumda Buğday Bol

Erzurum, (TAN) — Bu sene buğday çok bol yetişmiştir. Müstahsil piyasaya hâkim birkaç tüccarın elinde fiyatların düşmesinden korkarken hükümetin Ziraat Bankası vasıtasile nübayaata başlayacağı haberi sevinciyandırmıştır.

Piyasa muayyen haddin aşağı düşerse, banka derhal buğday almaya başlayacaktır.

Antalya Emniyet Müdürü

Antalya, (TAN) — Diyarbakır emniyet müdürlüğünden bura emniyet müdürlüğüne tayin olunan İbrahim Unat gelip vazifesine başlamıştır.

Parisli Canavar

Her dolıştığı şehirde yaptığı cinayetlerin ve hırsızlıklarının haddi hesabı bulunamayan katil Weidmann'ın hakiki hüviyetini şu aşağıdaki dört resim korkunç bir film gibi gözlerimizin önüne seriyor:

1 — 1930 senesi Weidmann'ın on sekiz yaşında iken çıkarılmış bir resmi. Asrın en büyük katili daha bu yaşta iken, Almanya'da hırsızlıktan dolayı hapse girmiş ve fi'rar ettiği Kanadada soyguncu çetesi reisi olarak mahkûm olmuştu.

2 — 1937 senesi başlangıcı: Bu resimdeki güler yüzüne rağmen katil Kanadadaki mahkûmiyetinden sonra Almanya'ya gelmiş orada bir kuyumcu dükkânını soymak ve sahiplerini yaralamak yüzünden beş sene sekiz ay hapse girmiş çıkmıştır.

3 — 1937 senesi kanunuevvelinin yedisinde: Sinsi ve masum bir suratla çıkan bu resmi Fransız polisleri çekmişlerdir. Baş tevkifi esnasında iki polisle boğuştuğu zaman bir çekiç darbesile yaralandığı için sarıdır.

4 — Kanunuevvelin 16 sında: Asrın en büyük katilinin kendini bekleyen giyotinin dehşetinden titriyen hakiki canı gözlerini vicdan azabını hissetmeyen korkunç çehresini gördüğümüz son resimlerinden biri.

YURTTAŞ;

Çocuğunun sağlam ve kuvvetli olmasını istiyorsan ona bol, bol üzüm, incir, fındık, fıstık, portakal, elma, kayısı yedir.

Bankalarda biriken paralar memleketi iş yaratır. Küçük arttırma hesapları bir araya gelince Ulusal Ekonomimiz için büyük bir kredi kaynağı olur.

GEÇEN YILIN SİLAHLANMA MASRAFLARI

Fransa	— 21 Milyar Frank
İngiltere	— 25 " "
İtalya	— 26 " "
Almanya	— 78 " "
Rusya	— 89 " "

Aynı milletlerin bu seneki sarfiyatı top mermilerinin içinde yazılıdır.

Harp Hazırlığı İçin Hergün 1 Milyar Sarfediliyor

Cemiyeti Akvamm neşrettiği istatistikte, 1937 senesinde dünyada silâhlanma için sarfolunan deşhetti rakamlar çok açık bir surette gösterilmektedir. Bu seneki yarım şimdiki kadar misli görülmemiş bir azamette olduğu muhtelif senelerin sarfiyatı cetvellerile yapılan mukayeselerden meydana çıkmaktadır.

1937 senesi sanayiinin bir harp sanayi olduğu iddia edilebilecek kadar silâhlanma yarışı artmıştır. Almanya'da sanayi amelesinin üçte ikisinin silâh fabrikalarında çalıştığı istatistiklerle sabittir.

Avrupa hükümetlerinin geçen senelere nazaran 1937 senesinde silâhları için sarfettikleri paranın miktarı Fransız frangi olarak milyarlarla aşağıda gösterilmiştir.

Beş Avrupa hükümeti arasında bu sene silâhlanma bahsinde en geri kalan milletin Fransa olduğu görülmüştür.

İtalyanların geçen sene İngilizlerden fazla sarfettikleri İngiliz hükümetinin ve efkârı umumiyesinin dikkatini çekmiş, bilhassa Akdenizdeki hâkimiyet meselesi ve İngiliz müstemlekeleri ile İmparatorluk yollarının selâmeti namına beş senelik bir silâhlanma programı kabul olunmuştur. İngilizler silâhlanma programlarını tamamlamak üzere bütçelerini 330 milyon İngiliz lirası koymuşlardır.

Mussolininin naşiri efkârı olan "Po polo d'Italia,, gazetesinde bu münasebetle çıkan bir yazıda şu manidar cümleler görülmektedir:

"Fakir milletler kanları ve canları pahasına boğazlarından keserek silâhlanıyorlar. Bu sonu gelmeyen yarım milletler arasında hazırladığı tehlikeli hissin bir gün gayrikabili mukavemet ve korkunç bir harp ihtihası doğuracağından endişe edenlere hak vermek lâzımdır.

Fakir milletler her sene bin mesakkatle aldıkları silâhların çabucak modası geçip işe yaramaz bir hale geldiğini biliyorlar. Onun için her sene yeni yeni fedakârlıklara katlanmaktansa, bir gün ellerindeki henüz modası geçmeyen silâhları kullanmaya kalkmaları ihtimali de vardır,,

Beş Avrupa devletinin 1931 senesindeki müdafaa bütçeleriyle aynı devletlerin 1936 senesinde silâhlanma bütçelerini ne kadar arttırdıklarını gösteren küçük cetveli 1937 senesindeki deşhetti sarfiyatla mukayese etmek üzere aşağıya alıyoruz:

Cetvelin tetkikinden görüleceği veç hile milletlerin 1931 senesindeki silâhlanma masraflarıyla 1936 senesi masrafları arasında büyük farklar vardır. 1936 dan 1937 ye geçerken beş senedeki fark nisbetini aşan bir artma olduğunu da yukarıdaki rakamlardan anlamak kabildir.

Beş milletin müdafaa sarfiyatını gösteren cetvel:

1931 senesi	1936 senesi	Milletler	Milyar frank	Milyar frank
143	139	Fransa		
89	169,2	İngiltere		
54,4	174,2	İtalya		
49,4	520	Almanya		
56,2	593	Rusya		

Şu adetlerden anlaşılıyor ki, 1931 senesinde Fransa ile İngiltere silâhlanma masrafında birinci ve ikinciliği almışken, 1936 senesinde

Şu Garip Dünya:

Nişanlısını Tevkif Eden Polis

Portekiz sivil polis memurlarından Rodrigo Santes, hayatının en acı dakikalarını şu son günlerde yaşamıştır. Memur, nişanlanmak üzeredir. Fakat, bir gün evvel, Elvira Diaz isimindeki müstakbel nişanlısının en büyük yankesicilerden biri olduğunu öğrenmiştir. İşin garip tarafı, bu kadın yankesicinin yakalanmasında, kendisi memur edilmiştir.

Hırsız nişanlısile tanışması şöyle olmuştur:

Rodrigo, bir müddet evvel, gazetelerde bir ilân vererek evlenmek için muayyen şartları haiz bir kadımla evlenmek istediğini bildirmişti.

Bu ilân üzerine, muhtelif kadımlardan fotoğrafları havi bir sürü mektuplar almış, bunların arasında kendisine karı olarak Elvira Diazı namında güzel bir bayanı seçmiştir.

Her iki genç, ilk karşılaştıkları zaman birbirlerini derhal sevmişler ve evlenme tarihini tespit etmişlerdir. Fakat evlenecekleri akşam, Rodrigo, tehlikeli bir yankesici kadını tevkif etmek emrini almış, ve bu kadının kim olduğunu da sormamıştır.

Fakat, polis âmiri, hırsız kadının resmini gösterince, Rodrigonun benzi, bir ölü gibi sapsarı kesilmiştir. Çünkü gösterilen bu resim, nişanlısının ta kendisidir. Fakat, buna rağmen, memur hiç soğukkanlılığı bozmayarak, doğruca, nişanlısı olan sevdiği kadının, pansiyonuna gitmiş ve kendisini tevkif etmiştir. Tabii, bu onun üzerine evlenme hikâyesi de sunmuşlardır.

Bir kadın avcısı

Bugünlerde Berlin mahkemesinde 46 yaşında Egidiz Şolts namında bir adam muhakeme edilmektedir. Şolts, üç sene içerisinde evlenmek bahanesiyle 120 kadını aldatmış ve bunlardan 150.000 mark çekmiştir. Bu sebeple muhakemesi için aleyhinde verilen istidayı, kurbanı olan 80 kadını imzalamıştır. Şolts, kadımları aldatmak için 20 senedenberi Berlin Üniversitesine devam edip duruyormuş.

de diğer milletler arasında çok geri kalmışlardır. Bilhassa, Almanyanın 1936 sarfiyatı ile 1931 sarfiyatı arasında pek mühim fark vardır. Versay muahedesiyle silâhlanma ve ordu meseleleri hakkında konmuş olan tab didatı d'ınlemediği gündenberi Almanyanın harbiye bütçesinde bu göze görünür fark hâsıl olmuştur.

Almanya'ya karşılık Rusyanın da aynı seneler içinde silâhlanmaya ne kadar ehemmiyet vermiş olduğu aynı rakamlardan meydana çıkmaktadır.

Son Fırtınadan Sonra Bir Alman Vapurunu Daha Kaybolmuş

Manissa vapurunun karaya düştükten sonraki vaziyeti

Antalya, (TAN) — Fırtına yüzünden Konyaaltı mevkiinde kumluğa oturan ve kısmen parçalanmış Alman Vanderze kumpanyasının Manissa vapurundan tamamen ümit kesilmiştir. Vapur makinelerinin de bozulduğu ve baş ambara su dolduğu anlaşılmıştır.

Gemi kuma oturduktan sonra pervaneleri bir müddet açıkta çalışmış, kaptan telsizle imdat istemiştir. Alanya'da bulunan Konya vapuru telsizi almış, fakat hangi vapurun imdat istediğini anlayamamıştır. Bu esnada da Manissa vapurunun telsizi ve elektriği bozulduğundan imdat işareti vermiye devam edememiştir. Kaptan, imdat fişekleri yakmış, bun-

ları da bitirdiği halde kimseye duyraramamıştır.

Izmirden vapur acentesinin ve sigorta şirketinin müdürleri gelmişler, vapurda tetkiklere başlamışlardır.

Manissanın 23 tayfası karaya çıkmışlardır. Bunların işlerine devam edilmektedir. Kaptanları henüz gemiyi bırakmamışlardır. Acente ve sigorta idaresince yapılan tetkiklerden sonra vapurdan karaya çıkacaklardır.

Aynı Alman kumpanyasının iki bin ton arpa yüklü bulunan Kythera vapurunun âkıbeti hakkında da hiçbir haber almamıştır. Bunun için endişe edilmektedir.

Konya Ereğli- sinde Halkevi Açılacak

Konya Ereğlisi, (TAN) — Uzun seneler bakımsız kalan ilçemiz, Sümerbank bez fabrikasının kuruluşundan, beri iki senedir değişimiye başlamıştır. Fabrika civarında yapılan me-mur evleri âdeta bir mahalle teşkil etmiş ve kasabamızı güzelleştirmiştir.

Belediye reisi Raşminin çalışmalarile çarşı yollarına ve başlıca caddelere paket taşı döşenmiş, evvelce sokaklara dikilen ağaçlara tamamen akasya aşısı vurulmuştur. Yeni bir pazar yeri yapılmış, sergi yerleri betonla inşa olunmuştur.

10 binden fazla nüfusu olan ilçemizde yakında bir halkevi açılacaktır.

Arapkirde Zen- gin Maden Kömürü

Arapkir, (TAN) — Buradan beş saat kadar uzaktaki Şotük nahiyesinde maden arama mühendisleri tarafından yapılan arştırmalar müspet netice vermiş, zengin maden kömürü bulunmuştur. Alman nümuneler Ankara'ya götürülmüştür.

Düvik — Arapkir hududu üzerinde bulunan Şotükte ayrıca demir madeni de bulunmuştur. Aynı yerde petrol ve bakır madenlerine de tesadüf edilmiş de bunların kıymeti haiz bir şekil göstermediği anlaşılmıştır.

Arabkir Jandarma Kumandanı Değişti

Arapkir, (TAN) — İlçemiz jandarma kumandanı Müştak, Malatya jandarma kumandanlığı mühlakı olmuştur.

İncir Tütün ve Şarap

Aydın, (TAN) — Denizli, Isparta, Burdur ve Aydın vilayetlerini içine alan Aydın inhisarlar başmüdüriyeti mmtakası dahilinde bu yıl 2 milyon, yalnız Aydın vilayetinde 700 bin kilo tütün istihsal edilmiştir. Fiyatlar 50-70 kuruş arasındadır.

Aynı mmtaka içinde en müzmin kaçak yeri olan Ispartanın Hatabey nahiyesinde kaçakçılıktan eser kalmamıştır. Bunun sebebi de, iki yıldan beri inhisarlar idaresinin o nahiye tütünlerini vaktinde ve değer fiyatla satın almasıdır. Aynı nahiye tütünçülerine bu sene de vaktinde avans ve kanavice dağıtılmıştır ki, bu usul başka yerde yoktur.

Yine başmüdürlük mmtakası içinde şarap sarfiyatının arttığı hissedilmektedir.

Inhisar idaresi, bu sene de Aydın'ın hurda incirlerinden geçen yıldaki gibi iki milyon kilo alacakken; piyasanın durgun olması hasebile iki buçuk milyon kilo almış ve mübayaata devam kararı vermiştir.

Çankırı Elektrikleri Fena

Çankırı, (TAN) — Her gece birkaç defa bozulan elektriklerin ıslahı için para bulunmasına çalışılıyor. Belediye reisi, bu maksatla belediyeler başkanından 40 bin lira borç istemek için Ankara'ya gitmiştir.

Odun Fiyatları Yüksek

Çankırı, (TAN) — Bu hafta pazara kömür gelmiş, kilosu 6 kuruştan, bir merkep yükü iki çuval 300 kuruş tan satılmıştır. Eskiden bu yükler 110 kuruşa kadar satıldığına göre arada hayli fark vardır.

Odun fiyatları alabildiğine yükselmiştir ve kimsenin buna karşı gelmediği görülmektedir.

Tunceli Mahkûmlarından Bir Kısmı İzmir Hapisanesinde

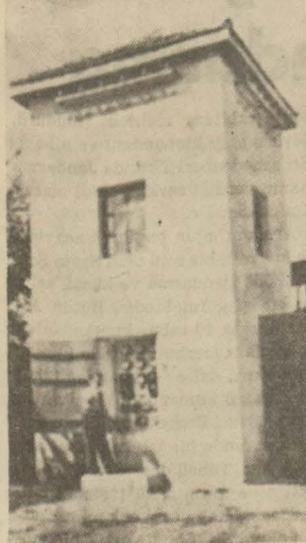
İzmir, (TAN) — Seyit Rıza ile beraber Tuncelinde isyan bayraktarlığı yapanlardan Haydaran aşireti reisi Kamer ile arkadaşlarından Keko ve dört kişi, Elâzizden bura hapisanesine getirilmişlerdir. Kamer 100 yaşından büyük olduğu için idamdan kurtulmuş ve 30 sene ağır hapse mahkûm olmuştur.

Diğer dört mahkûm da otuz sene hapis yemişlerdir ve isimleri şunlardır:

Petal oğlu Süleyman, Deli Ali oğlu Mustafa, Şimon oğlu Arslan ve Hazer oğlu Ali.

İdam edilenlerden Kadri'nin baba-

Hendekte ve Köylerinde Elektrik

Hendeğin elektriği için yapılan merkezlerden biri

Hendek, (TAN) — Kasabamızda elektrik işi esaslı bir intizam altına alınmıştır. Tesisat, sudan istifade sayesinde tamamlanmıştır.

Kasabamız, sokakları beheri kırk mumluk lâmba ile aydınlatılmıştır. Bütün tesisat ve inşaat, 35 bin lira mal olmuştur. Bu hususta belediye reisinin çok faaliyeti görülmüştür.

İstanbuldan itibaren Kastamonu'ya kadar olan havalide, böyle su ile elektrik istihsal edilen tesisat yoktur. Hendekte elektrik, son sistem makine ve teçhizatla temin edilmiştir. Bugünkü maliyet fiyatı, kilovat saat başına 3 kuruştur. Sarfiyat arttıkça maliyet fiyatı kırk paraya kadar inecektir.

Su kuvveti, Haraklı şelâlesinden alınmıştır. Şelâle kuvvetinin ancak yüz de yirmisinden istifade edilmektedir. Bu da Hendeğin önümüzdeki yirmi senelik ihtiyacına kâfi gelecektir.

Kasabamıza elektrik 10800 metre uzunluğunda bir havi hatla getiriliyor. Bu hat, Haraklı, Sarıyer, Tekerlek, Şeyhköyü köylerinden geçmektedir. Haraklı köyünde elektrik tenviratına başlanılmıştır. Diğer köylerde de elektrik verilecektir. Böylece Türkiyede ilk defa olarak ucuz ve sudan istihsal edilen elektrikle köyler tenvir edilmiş bulunacaktır.

Boskan aşireti reisi Kamer Bolu hapisanesine, diğer bir kısım mahkûmlar da Balıkesir, Burdur hapisanelerine gönderilmişlerdir.

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları,
Nevralji, Artritizm, Romatizma

Başı ağrıdan
çatlıyacak gibi

NEVROZİN
En şiddetli baş ve
diş ağrılarını
dindirir.

NEVROZİN
Bütün ağrı, sızı ve
sancıları keser.

NEVROZİN
Nezle, grip ve Ro-
matizmaya karşı
çok müessirdir.

İcabında günde 3
kaşe almabilir.

İsim ve markaya dikkat,
taklitlerinden sakınınz.

MAFSAL AGRILARI

Çok müthiş anlar geçir-
tir. Fakat bir tek kaşe
GRİPİN almakla, bütün
şiddetine rağmen Ro-
matizma ağrısını çabu-
câk sindirmek kabildir.

Çünkü hususî bir tertiple yapılan
GRİPİN kaşeleri en muannit ağrıları
kısa zamanda geçirir.

GRİPİN

Hızır gibi imdadımıza yetişir, ağrıla-
rımızı, acılarımızı defeder.
İcabında günde 3 kaşe almabilir. Tak-
litlerinden sakınınz ve her yerde
ısrarla GRİPİN isteyiniz.

Zührevî ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömei

Oğleden sonra Beyoğlu Ağaçarı
karşısında No. 133 Telefon:4358

Halil Sezer

Karyola ve madeni eşya fabrikası
Karyola ve Çelik Möble
MEŞHERİ

Son sistem karyolalar muhtelif cinsten çelik somyeler ve çelik madeni
möblelerimiz teşhir edilmiştir. Tasarruf haftası dolayısıyla fabrikadaki
mallarda yüzde on tenzilat. Salkım söğüt Demirkapı cad.N: 7. Tel.21632

HAZIMSIZLIK

Hayatın zevkından insanı mahrum eder.

Pertev Karbonat Komprime'eri

Çok temiz bi - Karbonattan ve toz karbonat almaktaki müşkülât göz
önünde tutularak yapılmıştır.
Her eczanede satılır.

Yazan :
ALİ RIZA SEYFİ

AKDENİZ KAPLANLARI

- No. 53

Ressamı :
MUNİF FEHİM

Bayram Reis'in gözü önüne aşağıda yaralı yatan Salmanın çarpmıştır kancıkça vurulup düşmesi geldi. Yalnız kılıcile kendisine bakan Türk korsanlarına işaret ederek, "İşte Salmanı vuran orada!", diye haykırdı. ve sonra:

— Ne bir kurşun, ne bir gülle atılmıyacak! Silâhlar doldurulsun, ateşe hazır durun! Ben şu İspanyol kaptanına iki söz söylemeğe çalışacağım. Bayram Reis yoldaşlarının pek tehlikeli görmelerine kulak vermiyerek kaplan gibi çevik bir sıçrayışla Aksungurun mizane direği çarpmıştı sızradı ve İspanyolca haykırdı:

— Demin batan kadirganın kaptanı olan kahraman kaptanı istiyorum! Kadirganın kaptanı Türk levent kaptanına en az beş metre yüksekten bakıyordu. Şövalye, yüz zırhının altından karşılık verdi:

— Batan kadirganın kaptanı bendim. Şimdi ise yığınca vurulup ölen bu kalyon kaptanının yerine kaptan bulunuyor. Ya siz kimsiniz?

— Ben, dedi, adını unutmamak için birçok sebepler olan bir Türk kaptanım: Bayram Reis! Sizin kim olduğunuzu yüzünüze söyleyim mi? Siz geminiz batarken forsalarımızı gözüp mukadderatlara bırakacakken bir zavallı forsayı kancıkça arkasından habersiz vuran bir kahpesiniz,

alçaksınız! Ne zaman ve nerede olursa olsun, sizi benimle teketek çekip meğe çağırıyorum!

İspanyol beyzadesi sinirli bir atılganlıkla irkildi, sonra kendini toplayarak:

— Gösterdiğiniz sebep bu mudur? Şunu aklmda tut ki; o söylediğin iki kelime için seni gemimin direğine asacağım!

Bayram Reis gürlütlü bir kahkaha attı:

— Öyle büyük bir iş sana nasip olursa ipimi ipekten hazırla!

Arkası var!

HÜRRİYET VE İTİLAF

Nasıl doğdu? - Nasıl yaşadı? - Nasıl battı?

No. 41

Yazan: Ziya Şakir

İtilâfçılar, Son Darbe Altında Afallamışlardı

İtilâfçılar kâmilan müzakereye iştirak etmişlerdi. Fakat İtilâfçılardan, bir tek mebus bile Meclise gelmemişti.

Müzakere, usulen başlamıştı. Fakat riyaset tarafından yapılan yoklamada; (kanunu esasının tadili için icap eden sülûsanı ekseriyet) değil, âdi ekseriyet bile mevcut olmadığı anlaşılmıştı.

İtilâfçılar, bu sefer de Meclise gelmemekle müzakeresi bir daha uğratacaklarını zannetmişlerdi. Halbuki bu düşüncesizlikleriyle hükümetin eline en korkunç bir silâh vermişlerdi.

Sait Paşa, derhal ortaya atılmıştı:

— Kabine ile Meclis arasında ihtilâf devam ediyor.

Diye bağırılmıştı.

Şimdi sıra, bu siyasî komedinin son perdesine gelmişti.

Sahne; yine Fındıklı sarayındaki Meclis salonu idi... Vakamın geçtiği tarih; 327 senesi İkincikânununun 5 inci günü, saat 2...

Mecliste, mânâlı bir sükût. İtilâfçılar, büyük altından gülüyorlar.

İtilâfçılar; muhtemel bir hâdisenin endişesi karşısında, telâşlarını pek güç gizliyebiliyorlar.

Meclis Reisi Ahmet Rıza Bey, bir denbire müzakeresi keşiyor:

— Efendim!.. Şimdi tebliğ olun (iradei seniye) yi okuyorum.

Dinleyiniz diyor.

Ve, elindeki kâğıda bakarak şu satırları okuyor:

(Kanunu esasının yedinci maddesi ve Meclisi Ayânın rey ve muvafakati mucibince heyeti hâzrai mebusanin feshi ve, tarihi feshinden itibaren üç ay zarfında heyeti cezaî mebusanın bil intihap, içtimaî irade ederim.

(Mehmet Reşat)

İtilâfçılar, bu kahir darbe altında affallamışlardı. Ne yapacaklarını ve ne söyleyeceklerini şaşmışlardı. İtilâfçılar ise, derin bir sevinç ve sürur içinde Meclisi terke ederek dağılmışlardı.

Böylece, siyasî komedinin son perdesi de hitama ermişti. Fakat, bu komedi; Osmanlı tarihinin de ender görülmüş olan büyük bir facia takip etmişti.

Meclisin feshi üzerine, artık bütün kudret tekrar İtilâfçılara ellerine geçmişti. Çünkü İtilâfçılar en ziyade bizar eden cihet, İtilâfçı mebusların Meclisteki hücumları idi. Meclis kapanmış; artık hiç bir sıfat ve salâhiyeti kalmamış olan sabık mebuslar çil yavrusu gibi dağılmış; ortada — kanunî haklara dayanarak hükümetten hesap soracak — muarız ve muhalif kalmamıştı.

İtilâfçılar, geniş bir nefes almışlardı. Sürekli bir meydan harbinden çıkan galiplere benziyorlardı.

Birdenbire, ortalağa bir sükûn gelivermişti. Fakat bu sükûn, zahiri idi.

İtilâfçılar; Meclis haricinde kalan muhalifleri de mağlûp etmeye karar vermişlerdi. İtilâfçılar ise; esasen bunu bildikleri için büyük bir telaş içinde idi.

Hürriyet ve İtilâf fırkası merkezi, mütemadiyen içtimalar akte diyor; İtilâfçılara karşı mukavemet edebilmek için ne gibi tedbirlere basyurmak lâzım geleceğine dair sonsuz müzakereler cereyan ediyor.

Memleketin harici ve dahili vaziyetindeki felâket ve feccati bütün çabaklığı ile gören bazı insafî itilâfçılar:

— Kendimizi idare edemedik. Derin bir bataklığa düştük... Debelen dikçe, batacağız. Bir müddet sükût ediyorlardı... Halbuki mücadele ta

mahtarları:

Hayır.. Sükût etmiyelim. Eğer susarsak, İtilâfçılar bütün bütün dalmıza binerler. Bi'âkis, firkanızın kudretini göstereyim.

Diye cevap veriyorlardı.

Bütün bu hararetili müzakereler de, fikrini en açık söyleyen zat; Siноп mebusluğundan açığa kalan Dr. Rıza Nur Beydi.. Memleketin münevver zümresinin kalbur üzeri gelenlerinden sayılan bu zat, Meclisin feshini bir türlü hazmedemiyor; bu vaziyet karşısında yapılabilecek hareketlerden bahsederken:

— Artık; kanunî, meşru bir çare kalmadı. Ancak; zora karşı zor is

timaline zaruret hâsıl oldu.

Diyordu.

(Zora karşı, zor..) acaba bu, ne olabilir?..

Bu ilim adamı, bunu da şöyle açıklıyordu:

— Artık, kanuna, kitaba, nutka, makaleye, mantığa, hakka yer kalmadı.. Hükümetle vaziyetimiz, şu haldedir: biz, bir köyden bir köye giden insanlarız. Hükümet, bizim önümüzde çıkan müsellâh bir eşkiya çetesidir... Eşkiya, silâhı göğsümüze dayamış.. (soyunun!?) diyor.

Biz de onlara, kemali saffette, ve beyhude olarak kitabul ilâhî, şerî, kavanini devleti gösteriyoruz... O, dinlemiyor... Kanun ve kitap, silâhı kıramaz. Silâh ise, kitap deler... parçalar... silâh, silâh lâzımdır. İş, buraya dayandı...

Alim, fazıl, tarihsinas, doktor Rıza Nur Bey bu sözleri söylerken; Çanakkale kapılarının önderinde, İtalyan dritnotlarının ağır topları görülüyor.. Balkan hükümetlerinin gizli seferberlikleri devam ediyor.. Memleket, en korkunç felâket tehditleri karşısında tiril tiril titiyor du.

Görülüyor ki fırkacılık; en çirkin, ve hattâ en iğrenç sahalara kadar dökülmüştü. Fırka namına, haraket eden.. ve karşısındaki kuvvete galebe etmek isteyen — gerek (İtilâfçı) ve gerek (İtilâfçı) — birçok çaçaronlar ve gırgırtanlar ortaya atılmışlardı. birbirleri aleyhine, ağır dolusu küfürler, tulumba çovuşlarında bi'e söylenmesi istikrah uyandıran şütm ve lânetler yağdırılmaya başlamışlardı.

Her iki taraf ta birbirine karşı: — Vatan haini.. Diye hakırıyordu.

Her iki taraf ta: (Kanun) tepeleniyor.. Ayaklar altında çiğneniyor.

Diye feryat ediyordu.

Memleket, unutulmuştu.

Harp, unutulmuştu.

Trablus, Bingazi, Derne çöllerinde.. kırık tüfeklerle.. aç, susuz, yarı çıplak bir halde..

Yüz misli faik düşman kuvvetleriyle pençelenen.. (mübarek Türklüğün, şeref ve namusu) nu ikmal etmek için, hiç bir harp tarihinin kaydetmediği fedakârlıklar gösteren Türk kahramanları, tamamilen unutulmuştu.

Çanakkale istihkâmlarının üzeri ne ateş ve ölümlü yağdıran düşman donanması, unutulmuştu.

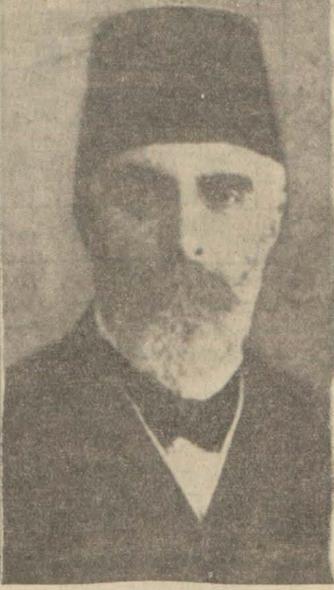
Akdeniz adalarında, düşman bayrağı altında diz çökmeye mecbur kalan betbaht vatandaşlar, unutulmuştu.

Balkan devletlerinin aktettikleri (mukaddes ittifak) muahedene sinin ihtiva ettiği korkunç tehdidin bütün Rumeli ufuklarına yayıldığı simsiyah felâket bulutları unutulmuştu.

Meşrutiyetin ilân edildiği günden beri, anavatanın Türkten başka un surlarla meskün olan yerlerinde, vakit vakit başgösteren isyanların, ihtilâllerin maksat ve mânaları bile unutulmuştu.

Adriyatik sahillerinden, Karadeniz kıyılarına, ve Basra körfezine kadar koca Türk ülkesi, bütün bu ihtiraslar yüzünden bir barut fıçısı na benziyordu. Ve bu müthiş barut fıçısı, ateş almak için bir tek kıvılcım bekliyordu.

Arkası var)

Meclis Mebusan Reisi Ahmet Rıza Bey

Hayır.. Sükût etmiyelim. Eğer susarsak, İtilâfçılar bütün bütün dalmıza binerler. Bi'âkis, firkanızın kudretini göstereyim.

Diye cevap veriyorlardı.

Bütün bu hararetili müzakereler de, fikrini en açık söyleyen zat; Siноп mebusluğundan açığa kalan Dr. Rıza Nur Beydi.. Memleketin münevver zümresinin kalbur üzeri gelenlerinden sayılan bu zat, Meclisin feshini bir türlü hazmedemiyor; bu vaziyet karşısında yapılabilecek hareketlerden bahsederken:

— Artık; kanunî, meşru bir çare kalmadı. Ancak; zora karşı zor is

timaline zaruret hâsıl oldu.

Diyordu.

(Zora karşı, zor..) acaba bu, ne olabilir?..

Bu ilim adamı, bunu da şöyle açıklıyordu:

— Artık, kanuna, kitaba, nutka, makaleye, mantığa, hakka yer kalmadı.. Hükümetle vaziyetimiz, şu haldedir: biz, bir köyden bir köye giden insanlarız. Hükümet, bizim önümüzde çıkan müsellâh bir eşkiya çetesidir... Eşkiya, silâhı göğsümüze dayamış.. (soyunun!?) diyor.

Biz de onlara, kemali saffette, ve beyhude olarak kitabul ilâhî, şerî, kavanini devleti gösteriyoruz... O, dinlemiyor... Kanun ve kitap, silâhı kıramaz. Silâh ise, kitap deler... parçalar... silâh, silâh lâzımdır. İş, buraya dayandı...

Alim, fazıl, tarihsinas, doktor Rıza Nur Bey bu sözleri söylerken; Çanakkale kapılarının önderinde, İtalyan dritnotlarının ağır topları görülüyor.. Balkan hükümetlerinin gizli seferberlikleri devam ediyor.. Memleket, en korkunç felâket tehditleri karşısında tiril tiril titiyor du.

Görülüyor ki fırkacılık; en çirkin, ve hattâ en iğrenç sahalara kadar dökülmüştü. Fırka namına, haraket eden.. ve karşısındaki kuvvete galebe etmek isteyen — gerek (İtilâfçı) ve gerek (İtilâfçı) — birçok çaçaronlar ve gırgırtanlar ortaya atılmışlardı. birbirleri aleyhine, ağır dolusu küfürler, tulumba çovuşlarında bi'e söylenmesi istikrah uyandıran şütm ve lânetler yağdırılmaya başlamışlardı.

Her iki taraf ta birbirine karşı: — Vatan haini.. Diye hakırıyordu.

Her iki taraf ta: (Kanun) tepeleniyor.. Ayaklar altında çiğneniyor.

Diye feryat ediyordu.

Memleket, unutulmuştu.

Harp, unutulmuştu.

Trablus, Bingazi, Derne çöllerinde.. kırık tüfeklerle.. aç, susuz, yarı çıplak bir halde..

Yüz misli faik düşman kuvvetleriyle pençelenen.. (mübarek Türklüğün, şeref ve namusu) nu ikmal etmek için, hiç bir harp tarihinin kaydetmediği fedakârlıklar gösteren Türk kahramanları, tamamilen unutulmuştu.

Çanakkale istihkâmlarının üzeri ne ateş ve ölümlü yağdıran düşman donanması, unutulmuştu.

Akdeniz adalarında, düşman bayrağı altında diz çökmeye mecbur kalan betbaht vatandaşlar, unutulmuştu.

Balkan devletlerinin aktettikleri (mukaddes ittifak) muahedene sinin ihtiva ettiği korkunç tehdidin bütün Rumeli ufuklarına yayıldığı simsiyah felâket bulutları unutulmuştu.

Meşrutiyetin ilân edildiği günden beri, anavatanın Türkten başka un surlarla meskün olan yerlerinde, vakit vakit başgösteren isyanların, ihtilâllerin maksat ve mânaları bile unutulmuştu.

Adriyatik sahillerinden, Karadeniz kıyılarına, ve Basra körfezine kadar koca Türk ülkesi, bütün bu ihtiraslar yüzünden bir barut fıçısı na benziyordu. Ve bu müthiş barut fıçısı, ateş almak için bir tek kıvılcım bekliyordu.

Arkası var)

Erzincanda Bir Cinayet İşlendi

Erzincan, (TAN) — Taşhan semtinde, bir jandarmın ağır surette yaralanması neticelenen kanlı bir vaka olmuştur. Tafsilatı şudur:

Bir şoför muavini ve arkadaşları, bir kadımla oturup eğlenirken; zen ginlerden Topal namile maruf Bay Hakkı, oğlu ve yaralanan jandarma ile diğer bir, iki arkadaşları sarhoş olarak gelmiş ve aralarında kavga çıkmıştır. Neticede jandarma bıçakla yaralanmıştır. Hayatı tehlikeydedir, Kendisini vuranın şoför olduğunu söylemiştir. Zabıta, suçluları tevkif etmiştir.

Erzincan Eğitimci Kursu Bitti

Erzincan, (TAN) — Ziraat okulundaki eğitimci kursu bitmiştir. Bu münasebetle mezunlar Gazi ilk okulunda güzel bir temsil vermişlerdir.

Tavan Delmiş

Usküdarda oturan tütün amelesinin Ahmet, evvelki gece tavanı delerek komşusu Ayşenin evine girmiş ve birçok eşyaları çalarak kaçmıştır. Ahmet, bir müddet sonra tutulmuştur.

Küçük Yaramazın Marifeti

Istanbul 19 uncu ilköğretim okulundan Halil, sokakta yaramazlık ederken 17 inci ilköğretim kapıcısı Hüseyin, kendisini bir kenara çekip nasihat etmek istemiştir. Fakat, Halil, buna kızmış ve Hüseyini tasla benden yaralamıştır.

Antakya, 18 (Hususî) — Delege Garo, Sancakta iktikal devresi için teşkil edilecek yüksek mahkemede reis, müddeiumuminin ve bir âzaman Fransız olacağı, ikinci âzalağa da, Iskenderun müddeiumumisi Hikmetin tayin edileceğini söylemiştir.

Yapılmak İtlenen Telkinler

Antakya, 18 (Hususî) — Süveydiye nahiyesi müdürü başta olmak üzere, Hatay nahiyesi müdürleri aldıkları direktif mucibince, halka, Fransızların Sancaktan asla ayrılmayacağını telkin etmektedirler. Bu telkinlerden maksat, Sancak delegesinin intihabat hakkındaki emirlerini, halka muhtelif şeklide korku vererek, yerine getirmektir.

Cezirenin İstiklali

Halep, 18 (Tan muhabirinden) — Cezire mmtakasının Fransa himayesinde istiklali hususunda, yapılan Fransız, propogandası gittikçe inkişaf ve kesafet peyda etmektedir. Bu maksatla Araplarını Fransız istihbarat zabiti, bu mmtakada bulunan bütün aşiret reislerini, bir hafta evvel yanına çağırarak kendilerine şunları söylemiştir:

— Fransa, hep sizin istedikleriniz için çalışıyor. Sizi buraya çağırma - nın sebebi, eli silâh tutan kaç adamı - nız varsa, onları öğrenmek içindir. Onların künyelerini ve isimlerini bir haftaya kadar tanzim ederek bana gönderin.. Bu sözlerim kimseye ifşa edilmeyecektir.

Bu tebligattan sonra, aşiret reisleri eli silâh tutanların listesini hazırlamaya başlamışlardır. Bu haber Halep te halk arasında heyecan uyandırmıştır.

İtalyan Gazeteleri

Roma, 18 (A.A.) — Antakya ve Iskenderun hâdiselerini mevzuu bahseden İtalyan gazeteleri, Fransız delegesi Garo'nun yolsuz hareketlerini tebarüz ettirmektedirler.

Journal d'Italia'nın nesrettiği bir telgrafta deniliyor ki: Sancaktaki ve ziyet üzerine Fransız delegesi şiddetli tedbirler almıştır. Bütün Türk mahaleleri zabıta kuvvetleri tarafından işgal olunmuş ve ekalliyetlere ait dükkânlar açık olduğu halde Türklerin dükkânları kapalı kalmıştır. Bazı keyfi tevkifat yapılarak mevkuflar Iskenderuna gönderilmektedir.

Bir Tencere Yemekle Adliyeye Gelen Şikâyetçi

Polis dün müddeiumumiliğe bir tencere yemekle beraber bir de şikâyetçi getirmişti. Taksimde Sünbül a - partmanında kapıcı olduğunu söyleyen Mehmet Ali, şikâyetini şöyle anlatmıştı:

— Dün akşam misafirlerim vardı. Sofraya oturduk. Yemek yiyecektik. Masanın üstüne tencereyi getirdim. İçinde yemekle alakası olmayan şüpheli bazı maddeler gördüm. Alt katı oturan ve beni sevmeyen bir kiranca kadından şüphelendim. Beni ve arkadaşlarımı öldürmek için tencereye zehir attığını zannediyordum.

Müddeiumumilik, tencereyi tabii - adil Enver Karana muayene ettirmişti. Enver Karan yemeyi tıbbadli müessesesinde muayene ettirilmesi - ne lüzum göstermişti. Verilecek rapora göre tahkikata devam edilecekti.

Thedditçiler Adliyede

Bir zahire tüccarını mektupla tehdit etmek suretile para sızdırmak isteyen Andriya, Atanaş ve Dimitri isimindeki 3 genç, dün akşam adliyeye verilmişlerdir.

Üniversitelerin Dün Geceki Toplantısı

Hukuk ve iktisat fakülteleri tarafından tertip edilen tanışma toplantısı dün akşam Maksimide yapılmıştı. Toplantıda her iki fakültenin profesörleri ve iki bine yakın genç bulunmuştu. Gece saat 21 e kadar neşecinde geçmiştir.

Askerî görüşmeler devam ediyor

(Baş 1 incede)

Türk teşriki mesaisi icabından olan teknik mese'eleri tetkik etmek üzere hükümetin tarafından tayin edilmiş olduğundan bilhassa haz duyuyorum.

Cenevre mukarreratı çerçevesi için de bulunan bu temasa gelince eminim ki, Fransız - Türk dostluk bağlarını daha ziyade sağlamlaştıracaktır.

Türk ordusundaki arkadaşlarımız tarafından en samimi bir hüsnü kabul gördüm. Bu hususta kendilerine çok minnettarım..

Garo'nun yeni dolapları

Iskenderun, 18 (Hususî) Delege Garo, intihabatta unsurları birbirlerine anlaşmaktan menetmek için münasip gördüğü tedbirleri almak için kalmamaktadır. 8 Birincikânun da muhtelif Ermeni zümreleri mü - messillerini kabul ederek bir müddet konusmuş ve şunları ilâve etmiştir:

— Her şeyden evvel, Ermeniler bir kütile haline girmiştir. Fransa, Ermenilerin hâmisidir. Bundan sonra da bu himayeyi yapacaktır. Ben her sahada sizinle beraberim..

Antakya, 18 (Hususî) — Delege Garo, Sancakta iktikal devresi için teşkil edilecek yüksek mahkemede reis, müddeiumuminin ve bir âzaman Fransız olacağı, ikinci âzalağa da, Iskenderun müddeiumumisi Hikmetin tayin edileceğini söylemiştir.

Yangtse taarruzları

Avrupada müsterek emniyet prensipine karşı bir taarruz cereyan ederken Çinde tarihin en büyük tecavüz harplerinden biri, fakat hâlâ adına harp denilmeyen bir kasırga, ortağlı kısıp kavuruyor. Zavalı Çinliler mukavemet için ellerinden geleni yapıyorlar. Ellerindeki imkânlara göre hiç beklenmez mukavemetler gösteriyorlar.

Fakat bu hafta ortağlı asil velle - veye veren hâdiseler, Japon - Çin çarpışmasından ziyade Japon askerî kuvvetlerinin Yangtse nehri üzerinde dört İngiliz topçesini bombardı - man etmesi ve seyyar Amerika sefa - rethanesi halini alan bir Amerikan harp gemisini batırmasıdır.

Bu hâdiselerden çıkan mâna, Japon askerî kuvvetlerinin gözleri döndüğü ve sağ, sol aramıyarak her tarafa saldırdıklarıdır.

Bu tecavüz yüzünden dünyanın her tarafında kıyametler kopmuştur. Japon sularında bir deniz nümayiş fikri bile ortaya çıkmıştır. Fakat çok gariptir ki, bir harp gemisi batırılan Amerika hiçbir müşterek teşebbüse karışmak istememiştir.

Meyn'i unutma!

İspanya—Amerika harbinin başlangıcında İspanyollar Meyn isminde bir Amerika gemisini batırmışlardı. Bunun üzerine Amerikalıların derhal gözü döndü. "Meyni unutma!.. feryadı Amerikanın her tarafını tuttu. Amerikalılar deli gibi ortaya atıldılar ve döğüştiler.

Bugünkü Amerika cihan harbinin de o kadar yılmıştır ki, hiç sevmediği Japonya tarafından bir harp gemisi batırıldığı bir dakikada göze alabileceği hareket, "tariye ve bu daha yapılmıyacağına teminini, istemekten ibarettir.

İşte bugünkü bütün dünya işlerinin anahtarı bu noktada toplanıyor. Ortada harpten hudutsuz surette ürken bir taraf, harbi göze almaktan veya hiç olmazsa göze alrı gibi görünmekten hiç korkmayan diğer bir taraf var.

Ahmet Emin YALMAN

Dokuz Kişilik Bir Hırsız Şebekesi

Beyoğlu müddeiumumiliği, dün dokuz kişilik bir hırsız şebekesi hakkında tevkif kararı almış ve hepsinin de İstanbul müddeiumumiliğine göndermiştir. İsimleri şunlardır: Nazmi, Tevfik, Hasan, Mahmut, Cemal, Abdullâh, Mehmet, Şükrü. Yakında muhakemelerine başlanacaktır.

Thedditçiler Adliyede

Bir zahire tüccarını mektupla tehdit etmek suretile para sızdırmak isteyen Andriya, Atanaş ve Dimitri isimindeki 3 genç, dün akşam adliyeye verilmişlerdir.

Üniversitelerin Dün Geceki Toplantısı

Hukuk ve iktisat fakülteleri tarafından tertip edilen tanışma toplantısı dün akşam Maksimide yapılmıştı. Toplantıda her iki fakültenin profesörleri ve iki bine yakın genç bulunmuştu. Gece saat 21 e kadar neşecinde geçmiştir.

Ekalliyet er İşinde Çekoslo- vakanın istekleri

(Başı 1 incide)

İşlenmektedir. Çek hükümetinin bu yoldaki dilekleri (1) birliğinin ve hâkimiyetinin korunması ve federal bir hükümetin teşkiline imkân verilmesi (2) Çek hükümetinin kendi dahilî siyaset çerçevesi dahilinde tam istiklâl ve hâkimiyet dairelerinde ekalliyetler meselesine dair kararlar vermesidir.

Doktor Beneş ile Delbos bu meseleleri uzun uzadıya konuşmuş bulunuyorlar.

Suikast Şebekesi

Budapeşte, 18 (A.A.) — Alâkadar Fransız memurlarının talebi üzerine Budapeşte polisi Delbos karşı suikast tertibatı keşfedilmesi üzerine bundan birkaç gün evvel Fransanın şimalinde tekli edilen Macarın anesi dul bayan Kolman Budai'yi yakalamışlardır.

76 yaşında olan Bayan Budai oğlunu tehliş faaliyetlerinden haberdar olmadığını iddia etmektedir.

Nurenberg, 18 (A.A.) — Pragdan gelen B. Delbos ve yanındaki zevat buraya gelmişlerdir. Tren yarm saat kadar kaldıktan sonra Stuttgart istikametinde yoluna devam etmiştir.

Avni Bayer Bulunup Adliye- ye getirilemedi

(Başı 1 incide)

miştir. Ha geldi, ha geliyor, diye merak ve heyecan içinde saatler geçmiştir.

Bekliyenler arasında 2783 numara taksit sahibi, Mustafa isiminde inatçı bir göfö de vardı. Avniden aylardanberi alamadığı iki lira taksit parasını almak ümidinde bekliyordu. Bu suretle dolandırılmak kendisini o kadar kızdırmıştı ki, işini gücünü bira karak bekliyor, bir taraftan da dert yapıyordu.

Müddeiumumi Hikmet Onat, biri geçinciye kadar makamında kalmış, Avni getirilmeyince tatil dolayısıyla ayrılmıştır. Öğleden sonra Avni bulunacak olursa ne muamele cereyan edeceğini soran gazetecilere demiştir ki:

— Bu takdirde polis meseleyi teminata bağlar. Pazartesi günü de getirilmesini temin eder.

Avni Bayer'e dün gece tebligat yapıldı

Son dakikada öğrendiğimize göre, Avni Bayer, dün gece geç vakit zabıtaca bulunmuş ve karakola davet edilmiştir. Orada kendisine ihzar müzerekeresi tebliğ olunarak yarın sabah müddeiumumilikte bulunduğuna laçağı bildirilmiştir. Şu vaziyete göre, Avni Bayerin müddeiumumiliğe ihzaren celbi, adliyenin talebi veçhile, zabıtaca temin edilmiş oluyor.

Ankara Hukuk Fakültesinde

Ankara, 18 (Tan Muhabirinden) — İktisat ve Tasarruf Haftası münasebetiyle bugün Hukuk Fakültesinde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda Kurum Başkanı General Ozalp, profesörler, yüksek mektepler talebesi bulunmuşlardır. Fakülte dekanı Baha Kısa bir hitabe söylemiştir. Profesör Yusuf Kemal, talebeden Abdülkadir, Sabahattin ve Hayri de söz söylemişlerdir. Bundan sonra, General Kâzım Ozalp, bir nutukla cevap vermiş ve haftayı kapatmıştır.

Memur Zevceleri

Ölen Memurlara Maaş — Askeri ve mülki tekaüt kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkındaki kanun lâyhası Meclise verilmiştir. Bu lâyhaya göre, ölen memurların zevcelerine nasıl maaş bağlanıyorsa, zevceleri memur olan kocalara da zevceleri öldükten sonra maaş bağlanacaktır.

YURTTAŞI;

Bankalarda biriken paramız 90 milyona yaklaştı. 200 milyona varmalıdır. Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu

Aydında Tasarruf Haftası

Aydın, (TAN) — Millî tasarruf ve iktisat haftası çok canlı geçmiştir. İlk gün askerî mızık ve halkevi mızıkası mekteplere giderek ayrı ayrı son sınıf talebelerini halkevi meydanına getirmiş ve saat 14,5 ta burada toplanılmıştır. Vali ve hükümet, belediye erkânile yüzlerce halk birikmiş ve ulusal ekonomi kurumu başkanı H. Aksu Doğan ve doktor T. Soylu ve talebe tarafından nutuklar verilmiştir.

Bundan sonra talebe bir resmi geçit yapmıştır. Bütün kahvelerde halka yemiş verilmektedir.

Yukardaki resimde hafta münase-

betile yapılan tezahüratı görüyoruz.

Gemlikte millî tasarruf cemiyeti

Gemlik, (TAN) — C. H. Partisi başkanlığının davetile geceleyin parti binasında toplanılmış, içtimaî kaymakam Zeki Işık riyaset etmiştir. Bu rada ulusal ekonomi ve artırma kurumu teşkiline karar verilerek başkanlığa Ziraat Bankası memuru Bekir Sancak, kâtipliğine Sadık Çavdar, veznedarlığına Numan Ondor, azalıklarına da Mustafa Atalık, muallim Galip Coşkun seçilmişlerdir. Kurum derhal faaliyete başlamıştır.

Recai Nüzhetin Rolü Tamamile Aydınlandı

(Başı 1 incide)

Şimdi Recai Nüzhetin kendi açık ve katî itirafı ile biliyoruz ki, gangster filminin bu faal aktörü, meşhur bin liralık düzme ihtarname hazırlanırken Avni Bayerle beraber avukatın yazıhanesinde bulunmuştur. Birlikte sokağa çıkmışlardır. Hattâ altıncı noterin dairesine kadar beraber yürümüşlerdir.

Recai Nüzhetin ifadesine bakılırsa tesadüflerin garabeti ancak buraya kadar devam etmiştir. Kapının önünde Recai Nüzhet Avni Bayerden ayrılmış ve başka bir istikamete gitmiştir.

Halbuki bu noktada çok temiz ve güzel bir tesadüf için içine karışmıştır. Bir noter dairesi umumî bir yerdir. Tam bu sırada bir okuyucumuzun da aynı daireye işi düşmüş bulunuyordu. Bu okuyucumuzun, Recai Nüzhet gibi tanınmış ve resimleri sık sık gazetelerde çıkmış bir adama göz aşinalığı vardır. Recai Nüzhetin noter dairesinde diğer bir adamla beraber bir muamele ile meşgul olduğu gözüne çarpmıştır. Hattâ kendi işini bekler vaziyette etrafına bakılmakta olduğu için parayı da iki yoldan birinin verdiği ve noksan kalan parayı diğerinin tamamladığı hatırladı kalmıştır. Recai Nüzhetin bu isteki rolü hakkında neşrettiğimiz malûmat üzerine okuyucumuz matbaamıza gelmiş ve bildiklerini anlatmıştır.

Demek ki avukat yazıhanesinde tesadüfen karşılaşan iki yoldaş, orada beraber bulunmakla kalmamışlardır. Mahut tezvir kâğıdı tamamlanınca sokağa beraber çıkmaları ile tesadüf bitmemiş, hattâ Recai Nüzhetin dediği gibi, noter dairesinin kapısında da tesadüfün arkası kesilmemiştir. Noter dairesinin merdiveninden tesadüfen beraber çıkmışlar, daireye tesadüfen beraber girmişler, muameleyi tesadüfen beraber yaptırılmışlar, parasını da tesadüfen beraber vermişlerdir.

Gangster filminin bu kısmı artık tamamile berrak bir hale gelmiştir. Diğer kısımların Cumhuriyet adliyesi ve zabıtası tarafından aydınlanması ancak bir gün meselesidir.

Antalyada Ucuzluk

Antalya, (TAN) — Yaz ve kış her çeşit sebze bulunan şehrimizde hayat ucuzdur. Meselâ bir tavuk 10 kuruşa satılıyor. Ayda altı lira mukabilinde abone kaydolunan lokantalarda her öğünde iki porsiyon yemek ve haftada iki defa tatlı verilmektedir. Geçim masraflarının bu kadar ucuz olması, her taraftan Antalya lisesine talebe akınına sebep olmuştur. Muhtelit olan lisenin talebesi 1160 bulmuştur.

Şon zamanlarda kömür ve odun her tarafta olduğu gibi burada da pahalılaşmış, fakat, vilayete alınan 'edbirler sayesinde mahurkat satışları normal bir vaziyete girmiştir.

Erzincanlı Muallimlerden

Birinin Tablosu — Erzincan, (TAN) — Buradaki muallimlerden ressam Şemsî Arel, Ankara İnkilâp sergisine "Gümüş iş" smindeki tablosunu göndermiştir.

Izzettin Köyünde

Bir Cinayet — Sındırgı (TAN) — Duvarı teppe nahiyesine bağlı Izzettin köyünde bir cinayet olmuş. Ahmet oğlu Tahir Akcan, aynı köyden Süleyman'ın bir kavgasında sonunda birkaçla öldürmüştür.

Köylü Sigarası Yakalandı

Karadeniz vapuru yolcularından Mehmet köylü sigarası kaçırılmadan suçlu olarak yakalanmıştır. Mehmet'in yanında 14 kilo köylü sigarası bulunmuştur.

Sabur Saminin Oynadığı Rol

(Başı 1 incide)

28 ilkteşrin günü öğleden sonra daireler tatil. Bunun için on birle bir arasındaki zamanda otobüsler muayene ediliyor, her muamele yapıyor, plâkalar asılıyor. Yalnız ruhsatnameye vakit kalmıyor. Fakat Sabur Saminin otobüsleri için o kadar sıkı aramaya lüzum görülüyor. Otobüsler 29 ilkteşrin sabahı ruhsatnamesiz işlemeye başlıyorlar. On beş gün belediyenin müsamahasız ruhsatnamesiz olarak işliyorlar.

Sonra bazan. İstim vapur kalktıktan sonra geldiği gibi, ruhsatname arkadan yetişiyor.

İmtiyazlı iş mi, niçin?

Sorulacak sayısız sualler var: İstanbulda birçok otobüsler işsiz beklerken ve birçok vatandaşlar sürülüp dururken. Sabur Saminin on iki otobüsü hangi esas ve prensipe göre imtiyazlı muamele görmüştür? Günün otobüs başına elli lira kâr getiren hatlarda işlemlerine neden bu şekilde izin verilmiştir? Daha evvel müracaat eden otobüs sahibi vatandaşlara nisbetle Sabur Saminin üstünlüğü nerededir?

Bütün Türk kanunları vatandaşların müsavatı esası üzerindedir. Mahdud bir iş için birçok talimler arasında bir tercih yapmak lâzımgelirse halkın ve belediyenin menfaati için herhalde bazı ölçüler kullanılması icap eder. İstanbul belediyesinin bu işte birçok vatandaşların hakkını çiğnemek ve bir vatandaş imtiyaz vermek için kullandığı ölçüler acaba ne gibi şeylerdir?

Müfettişlerin Tetkikleri

Devam Ediyor

Belediyede çalışan mülkiye müfettişleri Seyfi Türemen ve Abidin Erener, yalnız otobüs meselesi hakkında tetkikat ve tahkikata memur edilmişlerdir. Bu itibarla kendileri, belediyenin diğer işleriyle uzaktan, yakından meşgul olmayacaklardır. Müfettişler, şimdi otobüs meselesinin henüz tetkikat devresindedirler. İşin tahkikat safhası, bu kısım bitirildikten sonra başlayacaktır ki, bu da daha üç beş gün kadar sürecektir. Bay Seyfi Türemen ve Abidin Erener meselelerin birinci kısmını mümkün olduğu kadar çabuk bitirmek için evvelki akşam daireler kapandıktan sonra da belediyede kalmışlar, saat 19 da yemeğe çıkıp yarım saat sonra tekrar belediyeye dönmüşler ve gece 21,30a kadar orada kalmışlardır.

Dün sabah saat sekizde işe başlayan müfettişler bir müddet muameleli evrak üzerinde tetkiklerde bulunduktan sonra belediye varidat müdürü Neşeti çağırılmışlar, otobüs işine ait muamelelerin nasıl yapıldığı ve ruhsatlıvelerin kimlere ve ne şekilde verildiği hakkında uzun uzadıya malûmat almışlardır.

Müfettişler saat 13 te belediyeden ayrılmışlardır. Bundan başka dün ve evvelki gün bazı kimseler belediyeye çağırılarak bu iş hakkında malûmat larına müracaat edilmiştir.

Oturan Vapurun Tayfaları

Antalyada karaya oturan Alman Manissa vapurunun bir kısım tayfaları şehrimize gelmişlerdir. Antalya muhabirimizin verdiği malûmata göre, hâdises sırasında o civarda bulunan Konya vapuru geminin imdadına yetişememiştir. Tayfaların işi işi ile doğrudan doğruya acente meşgul olmuştur.

YENİ NEŞRİYAT

ÜLKÜ — Halkevlerinin bu isim altında çıkarılan Dergisinin 58 inci sayısını intişar etmiştir.

YENİ ADAM — Bu fikir ve sanat mecmuasının 207 inci sayısını çıkrtı. Yeni adam ansiklopedisinin üçüncü sayısını da beraber verilmektedir.

DENİZ — Türk Ticaret ve Makinist cemiyeti tarafından çıkarılan bu meslek mecmuasının 30 uncu sayısını intişar etmiştir.

TOPLANTILAR

DAVETLER

Koro Dersleri

Beyoğlu halkevinden: İkinci devre koro dersleri başlamıştır. Dersler çarşamba ve perşembe günleri saat 17,30 — 19 arasında'dır. Kayıt muamelesi kapanmak üzeredir. Arzu edenlerin acele evimize müracaatları mercudur.

BULMACA

Dünkü bulmacanın halledilmiş şekli

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1 M A T U L K A R A
2 İ T U S A N A N
3 M A N G I R A F A
4 N A Z A C A R F
5 A C E N T A F A
6 D A R A V A R
7 İ F A İ R A T
8 M İ K İ Z R A
9 S A L I N Ç A K
L A E Ş İ N A T

BUGUNKU BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

SOLDAN SAGA;

- 1 — Türklerin ilk yurdu — Dallar budaklı
- 2 — Bizi doğuran — Köpek — Notata.
- 3 — Armağan
- 4 — Kısa zaman — Cihet
- 5 — Sorgu edatı
- 6 — Kötü — Dört tarafı su
- 7 — Nota — Cihaz
- 8 — Doğuran — Bir nevi gölge oyunu
- 9 — Nota — Namus
- 10 — Ayak direme — Siyah

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Evin en üst katı
- 2 — Gıda — Sorgu — Erkek adı
- 3 — Yol (farisî)
- 4 — Gıda — Emir
- 5 — Çağırmağ — Ayakta olur ve acıdır.
- 6 — Çok tütlü içen
- 7 — Taaccüp edatı — Süt verir
- 8 — Masal
- 9 — Bağışlama — İçinde kan akar
- 10 — Ufacık vapur — Fasıla

Maarif Cemiyetinin Piyangosu Çekildi

Türk Maarif Cemiyetinin dün Ankara'da çekilen eşya piyangosunda kazanan bazı numaralar aşağıya yazılmıştır. Elli liradan az kazananlar ayrıca ilân edilecektir. Son rakamları 64—58—51 biten bütün biletlere birer lira kazanmışlardır.

3000 liralık büyük ikramiye Samson sayıyı Bay Asma çıkmıştır.

No:	Lira	No:	Lira
1227	200	39274	1000
340	50	34637	50
18922	100	31676	200
282	50	21014	50
44286	500	46541	100
5437	100	50374	100
2055	50	13261	50
49347	100	49062	50
4252	50	38430	50
19583	100	31126	50
30739	100	13856	100
14799	50	36208	100
16658	500	24585	3000
41431	50	39553	50
50675	100	4820	50
51749	50	51506	200
20010	100	16042	50
1026	50	50749	100
58682	100	18412	50
24892	1000	30863	50

TABİİ GÜZELLİK

ve
Göz boyayıcı reklâmlar

Taah güzel görünmeğe muvafık olmak için dünyanın en büyük cild güzelleştirme âlimi olan P. Dr. E. WINTER'in formülü mucibince hazırlanan yağlı yağsız ve acıbadem VENUS kremlerini kullananlar ömürlerinin sonuna kadar VENUS gibi güzel ve cazibeli kalırlar. Masa başında uydurma ve halkımızı aldatan göz boyayıcı reklâmlara inanmayınız. Terkip, tesir ve kıymeti itibarile dünya yüzünde KREM VENUS'den daha üstün bir KREM mevcut olmadığını sayın halkımıza kat'iyetle arzederiz.

Nureddin Evliyazade Müessesesi
İstanbul

İstanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden: İsviçrede, Lozanda Kolongiz sokağında mukim sabık haricî memurlardan Nafilyan Ohannes karısı Elizabeth Nafilyan vekilleri avukat Ali Galip ve Sıddık Sami taraflarından Beyoğlu, Pangaltı Halâs kârgazi caddesinde 48 numaralı hanede mukim Selma Pekmez ve Cenovada mukim eski Türk konsoloslarından Ohannes Nafilyan aleyhlerine 933/197 numara ile ikame olunan davada: Müvekkilesinin taşınması lâhiyettar olduğu ismi hiçbir şifâ ve salâhiyeti haiz olmaksızın kendisine ve çocuğuna izafe etmek ve kendisini Nafilyan zevcesi gibi göstermek suretile şahsî haklarına tecavüz etmekte olduğundan bu haksız hareketlerinin ve tecavüzlerinin men'i davasının gıyaben icra kılınması mahkemesi neticesinde: Kocasını Nafilyan aile ismini taşımak hakkını haiz olduğu derkâr olan Selma Pekmez aleyhine mücerret aile ismini taşımamasından dolayı mezbure Elizabethin müzahama ve muarazada bulunmasını görülmemiş olduğundan ahkâm kanunîye dairesinde dava ikamesinde muhtar olmak üzere işbu davanın esbabı mesrudedende dolayı reddine 28. 5. 937 tarihinde verilen hükümün havi 37—928 sayılı ilân müddaaaleyle Selma Pekmez'in ikametgâhının men'ul olmasına binaen H. U. M. K. nın 141 inci maddesine tevfiğin ilânı tebligat icra edilmiş ve Elizabeth Nafilyan vekili tarafından işbu ilâm 28. 5. 937 tarihinde temyizlenmek üzere dilemekle defteri mahsusun 937/100 numarasma kaydedilerek temyiz istidasının bir sureti mahkeme dairesine talik edildiği Selma Pekmez tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (3081)

32783	50	43956	100
38938	50	34140	500
1966	50	40592	50
44054	50	39782	100

Her akşam **PARK** Otelinde

Tango Kralı

Eduardo Bianco

ve meşhur ARJANTİN orkestrası

Bugün saat 17.5 ta MATINE

TÜRK ANTRASİTİ

Kadıköyünde Rihâm caddesinde 36 — 38 numaralı FAZIL ZAIM KÖMÜR TİCARETHANESİNDE TÜRK antrasitinin depoda teslim

BEHER TONU (24) LIRAYA

satılmaktadır. Satın almak arzu edenler Galatada yolcu salonu karşısında Tahir hanmda TÜRK ANTRASİTİ SATIŞ MERKEZİNE (Telefon: 44915) veyahut doğrudan doğruya Kadıköyünde FAZIL ZAIM DEPOSUNA (Telefon: 60728) e müracaat edebilirler.

KANZUK

MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı mide yanmalarını, eksiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağzı kusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

CAFER Müshil Sekeri

Tesiri kat'i içimi kolay
en iyi müshil şekeridir.
Bilûmum eczanelerde bulunur. Posta kutusu 1255

Belediye Sular İdaresinden:

Haydarpaşada D. Demiryolları tarafından açılan geçidin altından geçen su borularının yerlerini değiştirmek gerektiğinden 19. 12. 937 pazar günü akşamı saat 18 den itibaren sekiz saat Karacaahmetten Bostancıya kadar olan yerlere Elmalı suyu verilemeyeceği sayın halka bildirilir. (8447)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

- 1 — Eskişehirde mazbut vakıflardan Akarbaşı, Defterdar ve Çeribaşı Ali Bey adlarındaki üç değirmenin mülkiyetleri şartnamesi mucibince satılmak üzere 26. 11. 937 gününden itibaren bir ay müddetle pazarlığa bırakılmıştır.
- 2 — Her üç değirmenin birlikte muhammen bedeli (70.000) liradır.
- 3 — İhale bedeli dört taksitte alınacaktır. Birinci taksiti hini ihalede nihayet bir hafta içinde peşin verilecek ve diğer üç taksiti mütesavi miktarlar üzerinden ihale tarihinden itibaren birer sene fasla ile üç senede ve her taksit senesi başında nakden ödenecektir.
- 4 — İhalesi 25. 12. 937 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Eskişehir Vakıflar müdürlüğü ihale komisyonunca pazarlıkla Vakıflar Umum Müdürlüğü'nün tasdikine talikan yapılacaktır.
- 5 — Muvakkat teminat muhammen bedele göre (4750) liradır.
- 6 — Satışa ait şartname Ankara'da Vakıflar umum müdürlüğü emlak müdürlüğünde, İstanbul'da İstanbul vakıflar başmüdürlüğünde ve Eskişehirde Vakıflar müdürlüğünde parasız verilir.
- 7 — Pazarlığa iştirak edenler şartnamenin bütün muhteviyatını kabul etmiş sayılır. (8242)

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu

Başkanlığından:

Mikdarı	Muhammen Fiat K.	İlk teminat Lira K.
Kayıp Malatya çekirdekli 2000 kilo	50	75
Portakal 64 lük 6000 adet	6	
Portakal 80 lük 16500 "	4,25	
Portakal 100 lük 8000 "	3	138 09
Mandalina 12000 "	4,25	

Galatasaray Lisesinin Mayıs 1938 sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda ensi ve mikdarile ilk teminatı yazılı erzaklardan kayısının 27-12-1937 Pazartesi günü saat 14 de portakal ve mandalınanın aynı günde saat 15 te İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır.

Bu işe girecekler şartnameyi görmek üzere Okul İdaresine ve Ticaret odasının yeni sene vesika ve teminat makbuzlarıyla belli gün ve saatte komisyonuna gelmeleri. (8276)

Arada büyük fark var

Pertev çocuk pudrası, şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklit edilmemiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk ciltleri için hazırlanmış olması ve terkinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman vücutlu yaşlı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudün iltihallerında ve koştuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

Onu diğer adi (Talk Pudra) ları ile karıştırmayınız

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

İzmir Tütün Fabrikasında her ay toplanacak tahminen 10.000 kilo tütün tozu 3. 1. 938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 10 da şartnamesi mucibince pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin pazarlık için muayyen gün ve saatte yüzde 15 teminat paralarıyla birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesi müdürlüğündeki satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (8461)

Mazhar N. Resim

Türkiye İş Bankası

Bir ecnebi Bayan arıyor

Yalnız bir erkeğin bütün ev işlerine ve yemeğine bakacak Fransız veya Macar bir bayan arıyor. İsteyenlerin Suadiye plâj yolu numara 7 ye mektupla şartlarını bildirmesi.

KIZILAY OYUNKÂĞITLARI MONOPOLU

Sayın müşterilerine, piyasada en ziyade aranmakta olan:

No. 15,16 ve Buna Mümasil OYUNKÂĞITLARINDAN

Yeni stokun hazırlanmış olduğunu ve istenilen miktarın depodan alınabileceğini ilân eder.

1938 Yılbaşı HAVA KURUMU BÜYÜK PİYANGOSU

Büyük ikramiyesi 500,000 Liradır

Ayrıca: 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık ikramiyelerle (400.000 ve 100.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Keşide Yılbaşı Gecesi Yapılacaktır.

Biletler; (2,5), (5) ve (10) Liradır.
Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız...

Akay İşletmesinden:

Nefsi Kadrköy iskelesi için büfe

Bostancı iskelesindeki dükkân

Samatya vapur iskele arsası

Yukarıda yazılı mahaller açık arttırma usulü ile 1 /Kânunusani/938 tarihinden itibaren bir sene müddetle kiraya verilecektir. Arttırma 23—12—1937 perşembe günü saat 15 te idare merkezinde Şefler encümeninde yapılacaktır. Şartnameleri idare levazım şubesinde görülebilir. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teklif edecekleri senelik kira bedelinin %7,5 ü nisbetinde pey akçeleriyle encümene gelmeleri. (8379)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Lira K.

154 00 Kamerhatun mahallesinin Mankasar sokağında 48 No. 1 dükkân tamamı.

115 38 Pangaltı Afet sokağında 35 No. 1 arsanın tamamı

581 60 Hüseyinaga mahallesi Vişne sokağında eski 34, yeni 13 No. 11 yarım kâgir hanenin tamamı.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyeti peşin para ile 10. 12. 937 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık arttırma usulü ile satılacaktır. İhalesi 24. 12. 937 cuma günü komisyon saat 15 te yapılacakdan taliplerin yüzde 7,5 pey paralarıyla Mahlûlât kalemine müracaat eylemeleri. (8238)

Devlet Demiryolları ve limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 3850 lira olan 20.000 kilo petrol ve 10.000 kilo pis gaz 30.XII.37 Perşembe günü saat 10 1/2 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 288 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaille birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8367)

Almanya'da Teknikum tahsili yapmak için Devlet Demiryolları hesabına talebe gönderilmek üzere müsabaka açılacaktır:

1 — Müsabaka 3.1.1938 Pazartesi günü saat 9,30 da Ankara'da Devlet Demiryolları Zat İşleri Dairesinde Haydarpaşada Birinci İşletme Müdürlüğünde icra edilecektir.

2 — Taliplerin en aşağı orta mektep veya o derecede sanat mektebi mezunu olmaları, 20 yaşını müteccaviz bulunmamaları ve ahval istihhiyelerinin şimendifer hizmetini ifaya müsait olduğunun İdare hekimleri tarafından tasdik edilmesi şarttır.

İki sene her hangi bir müessesede bilfiil tesviyecilik, demircilik veya buna mümasil makine kısmında çalışmış olduğunu isbat edenlere sanat mektebi mezunları 24 yaşına kadar müsabakaya kabul edilirler.

3 — Talipler müracaatnamelerine ailevi vaziyetlerini ve pederlerinin tercümei hâlini, polisten tasdikli hüsnühal kâğıdını, mektep şahadetname sini ve başka yerde çalışmış ise aldığı bonservisleri bağhyarak Ankara'da Devlet Demiryolları Zat İşleri Müdürlüğüne ve İstanbul'da Haydarpaşada İşletme Müdürlüğüne müracaat edeceklerdir. En son müracaat tarihi 25. 12.1937 dir. Bu tarihten sonraki müracaatlar kabul edilmeyecektir.

4 — Müsavi numara kazananlardan Almanca lisansına vâkıf olanlar tercih edilir. (4537) (8350)

Sorulacak sualler:

- 1 — Umumi malûmat ve Türkçe
- 2 — Hesap, Hendese, Cebir
- 3 — Fizik, Kimya
- 4 — Almanca bilenler Almancadan.

Muhammen bedeli (13.600) lira olan kilometre 27 de vagon üstünde teslimi şartıyla (8000) metre mikâbı Balast 1—1—1938 cumartesi günü saat 10,00 da pazarlık usulü ile Sirkeci'de 9 uncu İşletme mübaya komisyonunda satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin Nafra ve diğer vesikalarıyla beraber ve (1020) liralık muvakkat teminatla Komisyon müracaatları.

Şartnameler parasız olarak Komisyonun ve Ankara'da Malzeme dairesinden verilmektedir. (8392)

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN. Umumi Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN Matbaası

BURUŞMUŞ CİLT

GENÇLEŞMİŞ

Bir doktorun

şayanı hayret keşfi
Buruşukluklar, ihtiyarladığımız zaman teşekkül eder.

Cilt, bazı hayatî unsurlarını kaybeder, bu hayatî ve kıymetli unsurları iade edince, gençleşir ve tazeleşir. İşte, Viyana Üniversitesi profesörü Doktor Stejskal'ın şayanı hayret keşfi budur. "Biocel", tabir ve genç hayvanların cilt hücrelerinin merkezinden istihsal edilen bu kıymetli cevher, pembe rengindeki Tokalon kremi terkinde mevcuttur. Her akşam, yatmadan evvel kullanınız, Siz uyurken, o, cildinizi besleyip gençleştirir ve buruşukluklarımızı serian izale eder. Bir hafta zarfında on yaş gençleşmiş görüneceksiniz. Gündüz için cilt unsuru olan beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesameleri kapatır ve birkaç gün zarfında en esmer ve sert bir cildi bevaızlatıp yumusadır.

Süksefe Tiyatı

Kadıköy icra memurluğundan: Bir deyinden dolayı mahcuz olup satılması mukarrer büfe, muhtelif duvar halısı ve seccade ve konsol ve ayna vesair ev eşyası Kadıköy icra dairesince 24. 12. 937 tarihine tesadif eden cuma günü saat on üçten on dörde kadar Kadıköyünde eski iskele caddesinde Koltukçular içerisinde satılacaktır. Rüşum ve tellâhiyesi müsterisine ait olmak üzere taliplerin mahallinde hazır bulunacak memuru-na müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı
Leklergo Apt. Tel. 43924

Fatih sulh üçüncü hukuk hâkimliğinden: Karagümrük Keçeciler Vatan C. 102 numaralı evde oturan Mehmet oğlu Kemal hacirile kendisine kardeşi Mehmet oğlu Ahmedin 23. 12. 935 tarihinden itibaren vasi tayin edildiği ilân olunur.

ECZACI KÂZİM CAN'ın

BAYANLARIN MAHREM SIHHİ TUVALETLERİ HAKKINDA BİR SÖYLEVİ :

Âdet zamanı, kadın sağlık devresinin ölçüsüdür.

Tam sıhhatte olanlarda muntazam bir saat gibi işler.

Evsaf, intizam ve miktar bozukluğu; hastalık alâmetidir

Sayın Bayanlar ;

Cihan hekimlerinin uzun zamandanberi devam eden müccdelelerine rağmen yine ve hassaten büyük merkezlerden uzak yerlerde bazı kadınlarımızın aylık tenasül âzası tuvaletlerinin eski ve temizlikleri şüpheli bezleri kullanmak ve bunları yıkamak suretile tecdit ettikleri veya bazı münevver ve temizliğe daha itinakâr olanların tenasül âzalarına tedarik ettikleri pamuktan yapılmış bir tıkacı (Tamponu) kullandıkları görülmektedir. Bu yüzden bir çok kadınlık hastalıklarına yol açılmakta ve dolayisile cümle asabiyeleri ve nihayet umumî sıhhatlerini bozan hâdiseler zuhur etmektedir. Bunların tedavisi, hasıl olan vaziyete göre bazan uzun, müşkül ve masraflı safhalar arzettiğinden her zaman muntazam tedavi edilmemekte ve ailenin mes'ud hayatı sekteye uğramaktadır. Bu ârizalardan bir kısmının kısırılığı mucip olabilmesi nüfus siyasetine ehemmiyet veren memleketimiz için sadece sıhhi bir tedbir almakla kalmayıp dikkate alınması icap eden millî bir vazife teşkil etmektedir.

Bu ihtiyacı karşılayabilmek için dört sene evvel hürmetkârı o'duğumuz birçok kadın hastalıkları mütehassısları Profesörler, Doktorlar ve Kimyagerler toplanarak geceli gündüzlü çalışmış ve nihayet bunların hiçbir ilim adamına nasip olmıyan görünüşte basit, fakat ilmi bakımdan hârikalar kadar kıymetli olan

FEMİL ve BAĞLARINI

icad ve bütün sıhhatinin kıymetini bilen münevver cihan Bayanlarının hizmetlerine âmede kılmıştır. FEMİL, bu dört sene içinde kendisinden sonra yapılan benzerlerine büyük mikyasa tefevvuk etmiş ve en mütemedd'n memleketlere Türkiyemizden milyonlarca kutu ihracat yapılmaya başlanmıştır.

FEMİL'in en birinci mümtaziyeti, vücade intibak eden beyaz tabakanın sikletinin 16 misli kan ve ifrazatı çekmesi, harice aelen kırmızı tabakanın ise şayanı hayret bir surette bu 16 misli kanı muhafaza edip dışarı sızdırmamasıdır. Umum dünya kimyagerleri FEMİL'de tebarüz eden bu inceliğin viraj noktasını takdirle karşılamıştır.

FEMİL'in diğer markalara nazaran üstünlüğü şu sebeplerdendir:

- 1 - Vücuda tam bir surette intibakı ve en ince elbiseler altında çıkıntı göstermeyiş, vücudün bütün harekâtında kolaylık ve rahatı temin edişi,
- 2 - Tenasül âzası ifrazatını hemen emdiği ve bunların hararetle tegayyür ve tefessühüne meydan vemediği için cild bulaşmalarına, kokular neşretmesine mâni olması,
- 3 - Cildten kaldırıldığı vakit eser ve iz bırakmaması ve üstünde bulunduğu aksamın teravetini muhafaza edip kat'iyyen cildi tahriş etmemesi,
- 4 - Ufak, yumuşak hafif ve sıcak olup el çantalarında bile taşınması kolay ve pratik olması, kanı kat'iyyen harice sızdırmaması,
- 5 - Yıkamak, altüst edecek meselesi olmadığınan ve 120 derecede taakim edildiğinden hiçbir mikrobun üremesine meydan vermemesi, 1936 senesinde İsviçrede toplanan Beynelmilel Kadınlar Cemiyetinin birincilikle takdirini kazanan (FEMİL) evde, vazifede, sporda yazlıkta, kışıkta, seyahatte, mektepte ve baloda seve seve kullanılan ufak, yumuşak muakkam son derece kullanışlı, kadınlığı saadete kavuşturan bir idealdir.

Sıhhatinin kıymetini takdir eden Bayanların bütün hayatınca ayrılmıyacağı ebedî biricik dostu yalnız (FEMİL) dir.

Adresini, lâboratuvarımıza bir kartla bildirmek lûtfunda bulunan her sayın müşterilerimize kıymeti ölçülmez bir hediye takdim edeceğiz.

Piyasada 6, 8 ve 12 lik ambalajları daima emrinize âmadedir. Umumî deposu : İsmet Eczane ve lâboratuvarı, İstanbul - Galata, Tel. 49247

